

"အဲၣ်ကော့် နိုၣ်ဖိုင် အေသိင့်ဖြင်"

ယၣ်ဖူ့ကၠံ အဲၣ်ယုက်ထင်းဓါဝေ့ ဆၠိုင်းဆီယုၵ်-
လၢ့ကာင့်သိး အၠံဆံင်းအၠံခ္လာင့်ဝေ့ ပှေၚ်ပှေၚ်ဝ:ဝ:ခၠ်လ္ၠံ၊
ဆံင့်ကာင်စုၵ်ဆၠ့သိး အၠံကာင်ႋဝ္ၚ်အေး၊ အၠံဝေ့ဒုးလုံအဲၣ်ပှၠိင်း
ဖိုင်ကၠံ အၠံဝေ့အၠယ်ဆၠယ်သ္ဓေ်ကာင်ဝ္ၚ်အေး၊ အဲၣ်ဝေ့ ဗံ့ဆုၚ်
ဖ္ဓေါကောင်ႋၣ:ပှ္ၠံင်၊ ဝ:ကောင်ႋယ္ဓၠ့ ထာင့်ဒုင်၊ ဒေဆာင့်ခွယ်သိး
လုံဖးကိုၵ်ကါ်ဒေလၠံ၊ လုံအဲၣ်ပှ္ၠိင်းယာ်ကၠံ အ္ခင်းလံင်ဝေ့ ဘုံထုင်း
ဆုံၣ်ပွ္ၠံင် ခုင်းဝေ့ကာင်း၊ ဆူ့ဖ္ဓေါရေ့ယိ၊ ဒေ့ဖ္ဓဲလင်ဖ္ဓေ်ဝေ့ ပှ္ၠင်း
ဓေါ်ပှာ်ဆး သိးကၠံ ဆေဝ်ႋလ္ၠံ။ အဲၣ်ဝေ့ဒုး အဲၣ်ကာင့်ဆာႋ အၠံဆံင်း
အၠံခ္လိုင့် ဧဝ့ကၠံဘိုဝ်ကၠံ၊ ဖ္ဓာဲအဲၣ်ဆုံပှေ္ၚ် အၠံလုံဖိုင်ကၠံလ္ၠံ၊ အဲၣ်ဝေ့
ဒုးအဲၣ်ဆုံပှေ္ၚ်ကၠံ ဖ္ဓာဲအဲၣ်ပှ္ၠု့ပှ္ၠာ အေး၊ ဖ္ဓာဲဝုံယ္ဓၠာႋဝေ့လုံအဲၣ်ဧဝ့
ဒုး အဲၣ်နိုၣ်ဖိုင် ဆိင့်ဖွဝ့်ကၠံလ္ၠံ၊ အဲၣ်ယုက် အဲၣ်ယာအၠံထင်း ဆၠိုင်း
ဆီယုၵ် လၢ့ကာင့်သိး၊ အဲၣ်ဖဲအဲၣ်သ္ၠာ့ ဖ္ဓေါ်တ်ကာင်ဓိင်းဒၠ်ဗံ့အေး၊
ဧဒေအဲၣ်ဖဲ အဲၣ်သ္ၠာ့ လယ်ဟောဝ်သိး အၠံကာင်ဓိင်းဒၠ်အေးကၠံလ္ၠံ။

ယၣ်ဖူ့ကၠံ အေဖ္ဓာဲ အာင်းဆုံပှ္ၠံင်လုံဖိင်ဖိင်ကၠံတာ့၊
အဲၣ်ဝေ့ ယုၚ်ပှ္ၠာတ် အဲၣ်နိုဖိုင်ဒေယိ့ပှ္ၠံင် ယုၵ်ဆိင့်ခိုၵ်အဲၣ်ဖဲ
အဲၣ်သ္ၠာ့ကၠံ ကိုဝ်ဝ္ၚ်ဒေလ္ၠံ၊ လုံဖ္ၠံဖိ ဆါကၠံတာ့၊ ယုၵ်ဆိင့်

ဒီကိ ဒ်ုဖဲဒ်ုသွ့ အေလိုပၣ်ဝး၊ ဖိဝေ့ကၣ်စ့ၣ်အေး၊ အေပၣ် ဆ်ုဖါ ဆ်ုပၤးသီး အၣ်းဝေ့အဲးအေးအေး၊ အၣ်းဝေ့ဒုးအဲးဒဲးဧပဲ ကၠိ ဖ္တဲ ဆ်ုခ်ိုၣ် ဆ်ုလၤးကၠၠိ။ လိုဒ်ုပၢိၣ်းထၣ်ဆ်ုကျောၣ်ဖိုၣ်ကၠ်၊ သ့ၣ်းလၢ်ယ ဝယ်ဝေ့- သာကဲ, ဖြုဂ်, ကျူၣ်ဗီ, မ္ၣ်ကၠာဝ်, ယၣ်, ယီ, ဧုဆ်ုဒီ ဆ်ုလၤး ဒ်ုပၠ။ ပၠသီး လိုဖးကၠ်လၠ်၊ ဆ်ုဝေ့ဒုးဒဝ်းၐာကောဝ်. ဒဝ်း ဆ်ုသုး ဆ်ုသၤးသီး လိုဖးကၠ်၊ ကိုဝ်.ကီပၠးပၠဝ်ဧဒုလၠ်။

ဆ်ုသုး ဆ်ုသၤးဝေ့ကၠ် သိုဝ်သီး လိုဖး ဖ္တဲ ဒ်ုယာခုၣ်ကောဝ်. ပ်ုဖဲ ပ်ုသွ့ဧသိ ဒဝ်ာပာာရ ဓါဖ် ပါဝေ့ ဒ်ုဒး တုဂ်ဧသဝ်.လၠ်။ ဆၣ်ဒိုး- ယးဖါဧဒုဟ်ယောဟ်, ဧုဝမ်ဖိၣ်းနုးထိ့သီးကၠ် အေဖ္တဲ ပ်ုအေဒဝ်း ဧသဝ်တာ၊ ပ်ုဖဲ ပ်ုသွ့ ဖ်ုခိုၣ် ပ်ုပေ့ၣ်ယၣ်းကဲဝေ့ပေ့ဝ် ပေ့ဝ်ဝးဧး ကၠ်လၠ်။ ထိလးဘိုၣ် ဖ္တုး ဧုဆ်ု ဆိုၣ် လိုဒ်ုပၠ။ ပၠသီး လိုဖး၊ အေဖ္တဲ ပ်ုဒဝ်း အေဒဲးကၠ် ပ်ုဖဲ ပ်ုသွ့ ဆာဂ္ဂကောဝ်. ဖ်ုယာဝ့ဝေ့ကၠ်ဧသဝ်. လၠ်။ အေပၣ်ဝ် အေဖ္တဲ ပ်ုဒဝ်းဧသဝ်သး ဧုပ်ုဒဝ်း ဆ်ုဏၣ် အေစွး ကၠ်တာ၊ ပ်ုဖဲပ်ုသွ့ လယ်ဧဟာတ် ယဝ်ဝေ့ပၣ် ဖေါဝ် ခ္ခိက်သီး ဖ်ုယဝ့်ဝေ့ဒုး ဧသဝ်. လၠ်။

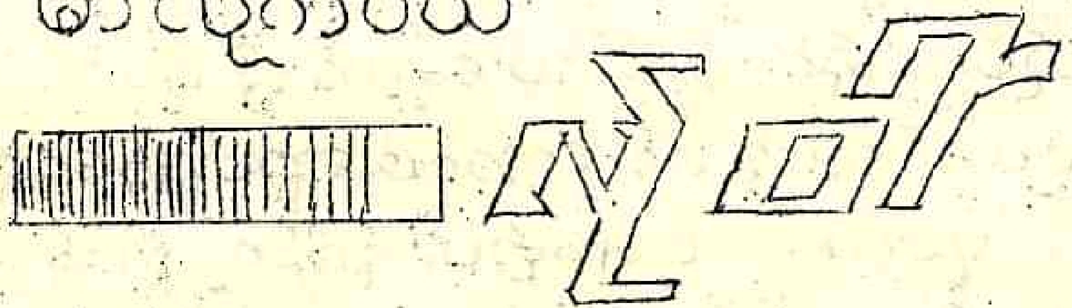
ယိုဖုးကၠ် ယၠိဝ်ဧယှာဝ်ဝေဒုး ဆ်ုနိုဝ်ဖိုၣ် ဆိၣ်မြၣ်ဝေ ဒ်ု ခေါယ်ကျုံၣ်၊ ဒ်ုဖဲဒ်ုသွ့ ဆာဧသိ ကၢၣ်.စ့ၣ်ဒုဂ်အေး။

အေဖ္တဲ ပ်ုဖဲ ပ်ုသွ့ အေလိုပေ့ဝ်ဝးဝာ၊ ပ်ုဒဝ်း ဆ်ု ဖ်ု ကောဝ်.ပၠၣ်. ကောဝ်.ဈာကၠ် ဖ္တဲအေး၊ အၣ်းဆ်ုအေပၣ်ဝ်တာ၊ ဒ်ုဆးပုံဧစ့ဝ်ဝး ဒ်ုခေါယ်ကျုံၣ်၊ ဒ်ုဒ် ဒ်ုယၣ်း၊ ဧုပ္ဂဂ်ဖုၣ်မ်ုယၣ်း

ဖေ့ဒုးကၺ်လၺ်။ ယၟ်ဖူ့ဝေ့ဒုးကၺ် ဢၟ်ၿဲဢၟ်သွႃ့ပေႃၺ် ဢၢင်းဢၟ်ၿွႆ ဢၟ်ၶေႃဟ်ၵျၢင် ဢၟ်ဝေ့ဒုး ဢၟ်သၢၺႃ· ယုၵ်ၸႃ·ၵၢင်ႉၼိုး၊ ဢၢင်းဢိုၵ် ၵေႃၵ်· ၵိုဝ်ၽိုင်ဒေ့ၺႃ၊ ဢိုၵၺ်ဢၟ်ၶေႃဟ်ၵျၢင်ဢၟ်ဒေ့ဒုး ပၺၢင်းဆၢင်း ၡျႃဆၢင်း ဢၺ်ဝႃးဝေ့ ယၺုးမုၵ် ၯ်ယၢဝ့်ၶေဝ်·ၺှ်။

ဓေ့ကၺ်သိုဝ်ၶေဝ်· ပုံဟွႆယ့်ပုံခါင့် ပုံသၢဝေင်းပေႃဟ် သီးပုံယႃး၊ ၵိုဝ်ပၺႃဒေ့ ဓေ့သိုဝ် ပုံဢၺ်ဆၢင်းဢၺ်ရွါင့် ဓေ့ယၟ်ဖူ့ၺိုဝ် ပုံၵၢံသိုဝ်၊ ယၺိုဝ်ၶျေႃဝ်ၸႃ· ၼိုဝ်ၽိုင် ဢေႃခၢင့်ပျၢင် ၵိုဝ်ၽု့ၵိ ဒေ့ဆၢဝ်။

ၽႃလုၵ်ဝယ်



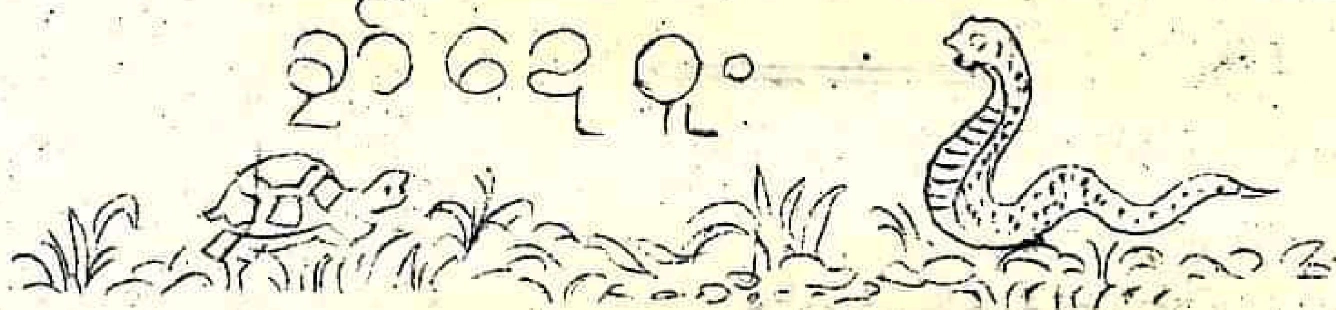
၁။ ၽုံပေႃဟ်လုဝ်ဝိ· ထုင်းပိ· ထုင်းထၢင် ဢၼ်ႈတၢင် ဢၼ်းၽုံင့်
လိုၵၢံင်· ဢုံၽႃ လုၵ်ၶျွါ လၢင်ၶိုင် ဒုးလုင်လုံယဝ့် ပဝ်·သဝ့်
ထုံင့် ယံၵ့်ၵၢံင်လုၵ်ၶေ့ဝ် လုံၵေႃဝ်ဒေ့လိၵ်၊
လၢင်ၽိၵ်လုၵ်ၶျွါ ၵၢီင်းလုံယႃ။

၂။ ပုံၶိုဝ်ၵၢင်းယိုဝ် ဒုးၶိုဝ်လၢင်ၶါင့် သၢပၺၢင့်ၶွးတၢယ်

မၵ်ႉမၢႆၵၢင်သႃ သိုဝ်ႉႁၢဝ်ႉ ၵေႃဝ်ႇပႂ်ႇၸၵ်လႆႈ
တိူၵ်ႈၵူႈၶ်ေႃးၵၢဝ်ႈ ယႂ်ႈပၢင်ႇမႃႈလၢႆႈ ၽိုဝ်ႇသႂ်ႇေၶၢ်ႈ။

၃။ ၶူးပႃႇၶိူဝ်းၸူဝ် သိူဝ်ဝၢဝ်ႈလီႈမႄး ၶွၵ်ႇၸူးဝိၵ်ၶေႃႈ
ၸိူဝ်ႈမႃလေႃႈၵ် သႃၶေႃႈၵ်ႈသႂ်ႇ ဝႃးမႂ်ႈ ၵေႃႉၶိုဝ်ႉ
သိုဝ်ႉသိုဝ်းၶေႃႈၵ်ႈပႂ်ႈ ၶိူဝ်ၵၢဝ်ႇၸၢၼ်ႇ ၽိင်ၽူၵ်ႈ
ၵၢဝ်ႈၵႂ်ႈ ယႂ်ႈပၢင်လႃႈ ၸၵ်ႈ ႁႃၵႃႉ။

ၶႂ်ဝ ငူး



လိုဝ်ႉသိုဝ်ႉၶူႈၸူးသိူဝ်ႈ လိုဝ်ၵၢင်းၽႂ်ၶေႃႈၵ်ႈ သႂ်ႇလိုဝ်ၵၢင်း ဢိူဝ်ၵႃၼ်
လိုဝ်ၶုၵ်ႈလိုဝ်ယၢင်ဝႃးၵႂ်ႈ ၽၼ်ႈ ၵၢဝ်ႈၽႂ်ၶေႃႈၵ်ႈ သႂ်ႇဝေႃႉၸူး လို
ၵေႃဝ်ႈလိူဝ်။ လိုဝ်ၽၼ်ႈ ၵၢဝ်ႈၽႂ်ၶေႃႈၵ်ႈ သိုဝ်ၽိုဝ်ၵႂ်ႈ ၸူၶ ဢိူဝ်ဝေႃႉၸူး လို
ဝိၼ်းၶွၵ်ႈလိူဝ်။ သႂ်ႇလိုဝ်ၵီမူႉ ၸူၶ ၵႂ်ႈ လေဝ်ယၢင်းၵိူဝ်ဝေႃႉလိုဝ်ၵေႃဝ်ႈ
ၽႂ်ၶေႃႈၵ်ႈၽိုဝ်ၵႂ်ႈတႃႇ၊ ဢိူဝ်ၵေႃႉၸူး ၵလဝ်ၸူးၶဝ်လေႃႈတႃႇသႃ ၶေႃး
ငူး ၸူဝ်လၼ် သိုဝ်သႂ်ႇလိုဝ်ဝၼ်ၵႂ်ႈ ၶေႃဝ်ႈလိူဝ်၊ ၸူၶၸူး ငူး ၸူဝ် သိုဝ်သႃ
ၵႂ်ႈ သိုဝ်ဝေႃႉၸူး ယေႃဝ်ႈ ထိုဝ်ယေႃဝ်ႈ ၶႃ ၶေႃႉ လိုဝ်ယိၵ်ႈ လိုဝ်မႂ်ႈ ပႂ်ႇ
ၸူဝ် သိူဝ်ႉၶိုဝ်းလၼ် ယေႃဝ်ႈ ေဝႉ လိုဝ်သိုဝ်သႃ ၽိုဝ်ၵႂ်ႈ၊ ငူးယိူဝ် သိုဝ်ၶူး
သိုဝ်ၶၼ်း ဢိူဝ်ၵၶႃး ဝႃးၸူဝ်ဝႃးပႂ်ႈ ၵၶုပိုဝ်ၵၢၼ်ႈ ပႂ်ႈ ၶေႃး၊ ၵၶႃ ၶွၵ်ႇ

ဢွၼ်ၼုၺ်းၶိင်ၵေ ၼေ ၼိုၵ်ႈၶႃးတေႃႇႁၢၼ်ယဝ်ႉ လူးမိင်းမိင်းလႃႈတႃႈ၊ ပွႆႇၼၢင်းၼေႃႉ ယႃႇပၢၼ်ႇၸုၵ်းပၢႆး၊ ယႂ်ႇၵႃႈၵေႃၵ်ႉတေႃႇလႅၼ်ႈ လူမ်ႉၼေႃႉမူႇႁၢင်ႈၵၢႆႇယဝ်ႉ။

ၸဵမ်သင်ၸၢင်းၼေႃႉ ၵေႃႉၵၢႆႇသိုပ်ႇပၢႆႈၼၼ်တႃႈ၊ ၼၢင်းၼုၺ်း ၵႃႈၵႂၢမ်းတင်းမူႇ ၵၢႆႇ"ဢႃ- မူႇ ယႂ်ႇၸုမ်းၶႃႈၵေႃႉမူႇ ၵႂၢမ်း လူၼ်ႈၶႃႈၸႃႉ၊ ယႂ်ႇၵေႃႉတႃႉ ၶဝ်းၶႃႈ ၼေ ယႂ်ႇယၢၵ်ႈသႃႈၶႃႈၵၢႆႇ ၼေႃႉပၢႆယႃႇယဝ်ႉ၊ ၶဝ်ပွႆႇၵေႃႉဢွၼ်ၼုၺ်း ၶိင်ၸုမ်းၶႃး ၸုမ်းပၢႆႈယဝ်ႉ လူးမိင်းမိင်းၶဝ်ႈတႃႈ၊ လူၼ်ႈၼၢင်းမူၼ်ႈၾိင်ၵၢႆႇ ပွႆႇၶဝ်း၊ မိုဝ်ၵၢၼ်းယိုဝ်ပွႆႇဝေၼုၺ်း သူၼ်ယၢၵ်ႈၵေႃႉယၢၵ်ႈ၊ ၵေႃၵ်ႉၾိင် လႃးသီႈလူးၽႃး ၾိူၼ်သွင်းလူၵ်းၵေႃႉလူမ်ႉၵိုဝ်ႉၵိုၼ်းၼေလူႉ၊ လူ ၾိူၼ်ၵေႃႉသွင်းၸုၵ်းၶႃးၼုၺ်ၶႃႈယိုဝ် ၼၢင်းဝႆႉယဝ်ႉလူး၊ ဢေယၢင်ၶၢၵ်ႇ၊"
ၾိူၼ်သွင်း ၸုမ်းဢွၼ်ၵင်ၶိုၼ်း လူမ်ႉၾိင် ၵႃႈၽိူဝ်ႈ ၵေႃႉပွႆ ပၢၵ်ႇလၢၵ်ႇႁူၵ်း ယႂ်ႇယႃႇ ၵၢႆႇ ၶဝ်ႈယဝ်ႉ။

မူႇၵၢႆႇ ပွၵ်ႉတၢင်းယၢင်ၸူႉ ၵၢႆႇႁွင်ႉၸူင်တင်းၼေႃႉၼုၺ်း "ၸူႉ ပႂ်း ယႂ်ႇၵေႃႉၼုၺ်း ယႂ်ႇမူႇ ယႂ်ႇသွင်း ဢႃလူၵ်ႇၶႃး လႃႈ ၵၢင်ႇသီးၵေႃႉၶႃး ၵေႃႉတၢင်ၶဝ် ယႂ်ႇႁႂၢင်ႉ သွင်ၵၢင်ႉ မိင်ၶႃး၊ ၵေႃႉတၢၵ်ႇလင်လႅဝ်၊ ၵေႃႉဢႃ ၵၢႆႇၶၢၵ်ႇ၊ ယႂ်ႇၵေႃႉၼုၺ်း ယိုဝ်ယႂ်ႇပႃႈ တီႈၼေလူႉ၊ ယႂ်ႇတင်းသိင်း ၸီႉၶဝ်ယၢၵ်ႈ၊ ယႂ်ၶႃးတႃႈၽႅဝ်ၸုမ်း ၵၢင်ၾိင်ၶႃး၊ လူးၵေႃႉၵၢႆႇ ၵေႃႉၸၢင်း ၵေႃႉပၢႆႈ သွင်း သွင်ၶဵလ်ၵၢႆႇတႃႈ၊ ၶဝ်ပွႆႇ ၾိူၼ်သွင်းမိင်လႃး ၶိုၼ်း လူမ်ႉၾိင် ၵေႃႉၾိင်ႉၼုၺ်း ၶႃးဝီႈ ၸုမ်းၵႃႈ လူးယႃႇၶဝ်ႈလူႉ၊ ၸုမ်းၵၢႆႇ သွင်ၶဝ်ပၢၵ်ႇၵျႃး ၵေႃႉၵၢႆႇ ၼၢင်းဝႆႉလႃး ဢေယၢင်ၶၢၵ်ႇ"

ၸုမ်းသွင်ၸိုင် သွင်ၵၢဝ်ႉ သွင်ၶဝ်ၼုၺ်း လူးယိုၵ်းလူးမိူဝ်ႈၶႃးၵၢႆႇဝႃႈ၊

လီဟွယ်ႉၼူႉ ထုၵ်တင်းဟွႆင် ၶေႃမွၵ်ႇအင်းယိုင်လႃးၵျႁ ၼ ၶဝ်ႉလျႁ၊
ယင်မွၼ်ႇ မွၵ်ႇအင်းတိုဢိုၵ်ႉ ၵျႁ ၼိင်းၽင်ႉ ဝႃးၽင်ႉ ၶေႃဝႃးယၢၵ်ႇဝၢၵ်
လီဝၢၵ်ႇယိုင်းလိုမႃး ယူႉတင်းဝေႉ သုၵ်ဟွင်း ဢႃမႃႉလျႁ။ တႂ်ၵျႁ
တႃႉ၊ ဝူႉၵျႁ လဝ်တင်းဝေႉ "ၶျိ ပွႃး ၵိုတဝ်လို မွင်ႉလိုပေဢွဝ်၊
ၵိုတဝ်လင်ၶူးၵိုဢႃၵျႁ ၶဝ်၊ ၶေႃၵိုဝႃင်း ဝဝ်ၶါ၊ ၶေႃၵိုဝႃင်း ဢၶိုလျႁ
ပိုဝ်ၵႃင်း ယိုဝ် ဝႃင်းဝယ် လႃႉတႃႉ တႃႉ ၶျိပွႃး" ဝူႉၵျႁ လဝ်တင်း
ဝေႉ ဝေႉၵျႁဟွႆင်၊ မွႃၶိုၵ်ဝေႉ လိုဢိုယႃင်ယိုင်ဢိုဝ် ၽဲၽဲ ဝေႃႉၵျႁလျႁ။
ဢိုၵျႁ ဢိုၶေဝၢၵ်ႇၵျုင် ဢိုဝေႉၶူး ၽင်မွႆဝ်ၶိုၵ် လိုမွၵ်ႇအင်းဝေႉဢို
ၵျႁ ၶေႃဝ်ႉလျႁ။
ၶျိ ၵျႁ ဝႃင်းတွင်ႉ တိုယွႃႉ ဝေႉ ဟွၵႃင်ႉယိုး လိုၽင်ယိုင် ဝႃးၵျႁ
တႃႉ၊ မွၵ်ႇယိုင်လႃး ဢင်း ဝေႃႉၶိုၵ် ဢိုဝေႉၶူးၵျႁလျႁ။ တႂ်ၵျႁလိုယိုင်
ဢိုဝေႉၶူး ဝႃးယိုၶိုၵ်ယိုင် ဝေႉ လိုဢို ၵူယိုင်ၵျႁ ၶေဝ်ႉလျႁ။
ၶျိၵျႁ ပါပေဝ်ႉ ဝေႉ ဝူႉ လႃႉၵႃင်ႉယိုး၊ ဝူႉၵျႁ မွႃယွႆ ၽဲ ဝေႉ ဢို
ဝၢၵ်ႇၵျုင် ၽင်ၶိုၵ်ဝေႉၶူး လိုမွၵ်ႇအင်း ဝေႃႉ ဢိုဝေႉၶူးၵျႁလျႁ၊
ၶျိပါၶေဝၢၵ်ႇလင် ဢိုဢႃ လႃႉၵႃင်ႉယိုး ဝႃင်းဝေႉ ၽဲၽဲ လိုယွႆ
ဝႃး ဝေႉဝူႉ ၵျႁယိုဝ်တႃႉ မွၵ်ႇယိုင်လ ဢင်းဝေႃႉၶိုၵ်ဟွႆင် ဢိုဝေႉ
ဝႃးယိုယိုင် လိုဢိုၵူယိုင်ၵျႁ ၶေဝ်ႉလျႁ။

“လာလုံဆို့ကာဝ်ႏ လိုဝ်ါ”

၁။ ။လာတာ။ ။ဆုံယာဂ်ခါ့ထံင် လာဝဘာဒုပ် ကျီ့ယင်သော်
ထုက် ဆုံဓေါဂ်ႋဝဝ် ဖော်ဝ်ဖြေဘွာဝ်ႋဃူင် ရေွ်လႊဘုင်
သဝ့်၊ သိင်ႏလုံကာင် ဦ့ဂ်ယင်ႏဂဝ်ရှ်၊ ကာဝ်သူဂ်ဝ်ဖါ ကာဝ်
ကော်ဝ်ဖုဝ့်၊ စီထွာရ နှာသက်ဖွေယ်ဖွေပါ၊ ကိုဂ်ကာဝ်ႏဒေ
ဓႏအင်ႏဃှယ်ယ်လျှ်။ ။

၂။ ။လာယာ့။ ။ယံင့်ထာင်ဝေဒုပ်ယာယာ့ဖိုင် ခွင်ဖဝ့်သင်ႏ
ဆုံအုင်ႏဦ့သုင့်၊ လင့်ဓောဝ်ႋဃိုင်သဝ့် ဆုံဖွေယ့်ဆိုင်၊
ဖဝ်ယာ့ဖေါဖါ်ဖဂ့် ကာင်ႏခုဂ်ကျိုင်၊ ဖေဝ်ယံင်ႏကုံရူး လို
ဃူဂ်ဖိုင်၊ ဝိသာခါနှာသဝ် လဝ်ဖကိုင့်၊ ယင်ကုံင်ရှုံ
ပူဓ'ဆိုင်။

၃။ ။လာနုံး။ ။ဆုံဖွေယ့်ဆိုင် လာနုံးထံင်ယာင် ဆယ့်ဒုဖြာႋ
အင်ႏဃူ့ဟာင်၊ လင်ဆိက်ဖိုင်ဝုံဝါနှ့်ကိုဂ်ဗျာင်၊ ဖဝ့်ယႊဃွီး
ဖါလိုဂ်ကာင်၊ ဧဋ္ဌနှာသက်အုံဒုဂ်ပါင်၊ ထိ, မိုင်လိင်,
အုံလႊဍိုဂ်ထာင်။

"လင့်လင်အဝ် တီ့ကျူင်း"

လိုဢ်ၸုဢ်ခိုင်ထုၵ်ဢုဢ်ဒါ့ ဢုဢ်မှာလောဝ်ပ်ာ ဖုဢ်ဢျာ.ဝေ့ပွႆင် တိုဝ်ဒါ့ဖျာ. ဖေါပ်ာသီးလိုဖး ဢာင်းလင်ဝေ့လိုၵျူင်းၵၢႆဝ်တာ.၊ဢုဢ်ဝေ့သီး ဒုး.ခိုဝ်သင်း လင့်လင်အဝ်တီ့ၵျူင်းလိုမၵ်ဖေါပ်ာ ဖိုဝ်ဖင့်ဢိုဝ်လိုဝ်ဝ်င်ၵၢႆလှ်။ ဢုဢ်လိုလင့်လင်အဝ်တီ့ၵျူင်းယိုဝ် ဢုဢ်ဢျာ.ဢၢႆဝေ့နူ့ မိင် ဒေဢုဢ်မောဝ်ယှာ.ဢၢႆဝေ့ ဝေ့ခီး.ဢင်.ဖုံ့လး.ခွင်သိုဝ်ၵၢႆ၊ တိုဝ်ဒါ့ဘာ. ဖေါပ်ာသီးလိုဖး ဒုး.တင်း.ဝေ့တာ.၊ဢုဢ်ဝေ့သီးဝေႁွင့်ဖ.ဢုဢ်သီးသာ ယောဝ်.ထင်း.ဆိုင်ဝေ့ ၵိုဝ်ပှာဒေၵၢႆလှ်။

တိုဝ်ဒါ့ဘာ. ဝဝ်တဲင်. ချိုင်ထင်း.ဝေ့ " ဖွာဲယုင်ၵၢႆယိုတာင်လင့် လင်အဝ်တီ့ၵျူင်း သွေ့တိုယှာ. ၵာင်.ၵီးဒုဝ် လိုဢုဢ်ဒါ့ လိုဖွာဲဖး.ထင်း ၵျူင်.ၵၢႆ ယုဢ်ယု ချူၵဲၵၢဲ ဖေ့ၵၢႆသီး လင့်လင်အဝ်တီ့ၵျူင်း.ၵၢႆလှ်။" ဢုဢ်ဝေ့ဒုး လင်ပှိုင့်ဖေ့ဢုဢ်ၵီဢုဢ်သိုဝ် ဝဝ်ဖဝ့်ပှဝ်သီး.ဝေၵၢႆသိုဝ် ဢောဝ်း.လှ်။ လိုၵေပှဝ်ခဝ့် ဢုဢ်ဒါ့လိုဖွာဲဖး ထင်း.ၵျူင်.ဒုဝ်ဖး.ၵၢႆ ၊ တိုဝ်ဒါ့ ဘာ.ဖေါပ်ာသီးလိုဖး ဢုဢ်သီး.မုဢ်ဒုး.ဖ.သာ လိုမဝ်တဲင်. ဢုဢ်ချူၵ် ၵၢဲလင် လင့်လင်အဝ်တီ့ၵျူင်း.ၵၢႆ ဢုဢ်ဝေ့သီး ဢၢႆခိုဝ်ယောဝ်လင်ဝေ့ဢး မှာ.ဢောဝ်.လှ်။

ဝဝ်ထင်.ၵၢႆ ဢုဢ်ဝေ့ဒုး ပုလင်တီ့ လိုဢိုသိုင် ဝုံဖိုင်ပွႆင် လိုသီ့ၵှာၵၢႆ ရုး.လင်ဝေ့ ဒေပှာယောဝ်လင်သာလိုဝိင်း၊ လင်ဝိုင် လိုသီ့ၵှာ လိုဖိုဝ်ဖင့်ၵၢႆတာ. မျိုဝ်တာင်ဝေ့ဒုး လိုရှုဝေ့ ဢၢႆ

လိုခဝ့်ကၠိလှ်။ ထံင်ကၠိယွဂ့ နံၣ်လျာ• ဟ့ၤယ်တင်းကံၣ်လေင့်ဟာင် လိုထိ့ကျာကၠိဒိုဝ်၊ ခိုဝေ့ဒုး ဒိုဂ်ဖေဝ်•ဓောင်ဒေ့တာခဂ့်လိုဇိင်းလှ်။

ဇေခဟ့ၤ လိုဘခဂ့်ဖိုင်ကၠိ လင့်လင်အခဝ်ထိ့ကျံင်းဟ့ၤယ့်ဖူဟ် တင်းဇေ့ဒုးဆေဝ်•လှ်၊ စဝ်ထံင်• အံၣ်ထိခိုသိုဂ်လိုဖးဒုး၀းဝေ့ဆိုဇေ့ ကၠိသိုဝ်ဟ့ၤင် တေ့ၣ်ဆိုင်ဝးအိုသီးသာကိုဝ်ဟ့ၤာဒေကၠိလှ်။

စဝ်ယဝ်ဟွှဝ်လာ်တင်းဝေ့ “ယိုသီးဆေဝ်• ဖိုတာင်ဒုဂ်ကဲ ကံၣ်ဘီး ကာင်•ခိင် ဒုဝ်လှ်” လဝ်ဝေ့ ဇေကၠိသိုဝ်ဟ့ၤင်၊ ဟ့ၤယ့်ဆောဟ်ဝေ့ ဒေ့သီးထုဂ်ဆိုး၊ (ဘာပျာ့) ထိ့ ဒေကျၣ်ဗီလးဖ်င်ကၠိဝာခ•၊ အူးသင်း ဖောဝ်•ဝေ့ ဆိုလး ပျုဂ်ဖိုင်းကၠိဆေဝ်•လှ်၊ ထံင်ကၠိလိုဖိုင့် အံၣ်ဝေ့ဘီး ဒုးစး လိုလင့်လင်အခဝ်ထိ့ကျံင်း ဟ့ၤယ့်ဖူဟ်တင်း လိုဆိုလး ပျုဂ်ဖိုင်း ဖိုင်ကၠိလှ်။

လင့်လင်အခဝ်လင်ထိ့ကျံင်းကၠိ နံၣ်လျာ•အ်ၣ်ရှိ့ ဖိင်သီးလိုဖး ဖွဲဇေ့ဒုး။

၁။ နံၣ်လျာ• ဝဝ်လာ့ယွှာ•

၂။ ” ယောဝ့်လာ့

၃။ ” နံၣ်လာ့

၄။ ” နံၣ်ယောဝ့်

၅။ ” နံၣ်ဝင်

၆။ ” ဝင်ယွှာ• (ယိုဓဂ့်)

၇။ ” နံၣ်ဂဝ် ဘီးလိုဖးကၠိဆေဝ်•လှ်။

ခဝ်ယောဟ်ဒိုး လုံပှာ ထုင့်ကျာ အ်ုပ်ဟိုဝ်ဖင်း လုံကဲဂေႏ အ်ုခေါဟ် ကျင်း၊ လဝ်ယင်းဝေ့ဒူး၊ " ယုံဆေဝ့် ဟုံချုဝ်ကဲ ကျွ့ဘီး ကောင်းမိုင်ဒုဝ်လွှ။ လှ်ုကကွ်နှူကာ အ်ုပ္ဂ်ဂါ့ဒိုဝ်း၊ ကျွ့ဘီး ဟုံဒူးဝႏကိုဝ်ပှာ ခဒုလှ်ု။

ထုင်ထောင်လှ်ုဂေကွ်ဆာ့တာ့၊ ခဝ်တောဟ်ဒိုး ကျွ အဖင်းနှော ကောဝ့်ဝေ့ ဒေဖင်ယှိုဝ်လုံဝင်ပုံင်၊ ယှိုဝ်တင်းဝေ့ လုံဆုင်ခေါဟ် ဖိုဝ်ဖင့်၊ လုံကွ်မဖဲ့ ဆေဝ်ယှဝ့်လင် လုံခဂု့ ကျွလွှ။ ဆူဂ်ခဲ့အ်ုလျား ဖင်ခဝ်ယှဝ့်လင်ဝး ထို့အ်ုဒူးကျွလုံဖိုင့် ကဲထင်းဝေ့ လုံလင့်လင် အဝ်ထီးကျင်းကျွ အ်ုဂေ့ဘီးဒူးဝႏဝေ့ကိုဝ့်ပှာခဒုခေဝ့်လွှ။

လင့်လင်အဝ်ထို့ကျူင်း လုံဆူဂ်ခေါဟ်ဖိုဝ်ဖင့်ကျွ၊ မွှဲဆုံ အ်ု ယှာယှံင် လုံဂိုပှာ့ပှာကျွဒေႏ၊ နွှဲဝေ့ဒူး ဆူဂ်ခဲ့အ်ုလျာ့ ဖင်ကျွ၊ ခေဝ်ယဲလင်ဝး ထို့အ်ု ဒူးဘီး ကျွတာ့၊ ထို့အ်ုဒူးကျွ ဒေနှူ ဖဲ့ ခေဝ်ယှဝ့်လင် အ်ုလျာ့ဖင် ကျွဂေင့်ထီးထောင် ဘီးလုံဟး၊ ကဲထင်းဝေ့ဒူး လင့်လင်အဝ်ထို့ကျင်းကျွ ခေဝ့်လွှ။

"ဆုံအဝ်းဘာ"

၁။ ။လင့်လင်အဝ်ထို့ကျင်းကျွ အ်ုလျာ့ဖင်ဒွှ် ယှို့
မိုင်လဲယှ်ု့။ ? လဝ်ဖှုဟ်ထင်းလာ့ကိုဝ့်မိုင်ဒေကျွဆ်ု။

၂။ ။ခဝ်ယောဟ်ဒိုး ကျွ အ်ုဝေ့ဒူးဟာင်ကောဝ့်ဝေ့
လင့်လင်အဝ်ထို့ကျင်း ဝေ့ဘွ်လယှ်ု့၊ ? လဝ်
ဖှုဟ်ထင်း ထုင့်အ်ုအဝ်င်း ကာင့်ထီးဘ်။

၃။ ။လို့မုဂ်ခေါဟ်ဖိုဝ်ဖင့်၊ လင့်လင်အဝ်သီ့ကျိုင်း
ပ္ဃယ့်ထင်းဂါဲကျွ် မွှာဲနိုခင်းထၢဝ်ဝေ့သွေဝ်
သိုဝ်လယ့်။

~~~~~~~~~~

"လာလုံသီ့ဝိုင်း - လုံဝါ"

၁။ ။လာယှိုဝ်။ ။ထံင်ဟောင်အုံဝါ့ လိုလာယှိုဝ်၊ ဖွာဂံင်းစုံး
ဍေထိဍေသိုဝ်၊ မောဘာခေါဟ်ဍေကိုဝ်ယှာနိုဝ်၊ ဖဝ့်ဆေဝ်
ခေါဟ်လံင်ပေဟ္ဝ်ခိုဝ်၊ မီသးမိင့်ဝဝ်ဂင်းသွေဝိုဝ်၊ မြုံမွှာ
နှာသတ်ဖွဟ်ထင်းကိုဝ်၊ ထိ့ဍောဟ်ဝါကောဝ် ဆိုဆိုင်ယှိုဝ်။
၂။ ။လာခုဂ်။ ။ဆိုဆိုင်အားဝေ့ ဘံင်သာခုဂ်၊ ဖဝ့်လာခုဂ်ဖါ
ခေါဟ်လံင်ဆုဂ်၊ ဖုံယှိုဝ်ဍေယှင်ထံင်ဖုကဝ်စုဂ်၊ ဍောဟ်
တောတ်ဝီးလာခါင်း ရုံးယုဂ်၊ လင်စုံးကူးဖိုင်ဆိုဆိုင်ကျုဂ်၊
သရာဏဝ် နှာသတ်အွဲစုဂ်၊ ထိ့ဍောဟ်မေဲဖှာင်အွဲအားစုဂ်။
၃။ ။လာဆီ့ရှုး။ ။လာဆီ့ရုံး ဆိုခေါဝ်လင်တယ်၊ ကိုလုဂ်
ပွှာ် အုံဖဝ့်လင်သယ်၊ ခုင်းကောဝ် ထေံတာင်အခင်း
ကောဟ်သယ်၊ ပေါတ်လိဖဝ့် အခင်းအာင်းအာင်းဝှယ်
မြုံမွှာနှာသဝ်အွဲဝယ်၊ ဍုံရှုးဍုင်းယှုင်ထုင်းတိုကုယ်၊
ကောဝ်သာ။ သွှီးလင် ဍိုင်းဖုကဝ်ဖယ်။
~~~~~~~~~~

“ဘွင်း သုံး ဆူလ်”

ကညီ ဆိၣ်ဖိ ဒၣ် ဒိဝ် ပှၤကၢၢ်ဒၣ် အဒိလၢကၢၢ်ဒၣ် အခံဖိၣ် သွင်းခိၣ်ဖျါ ဆူဟ် အဒ်ဝဲ ဒၣ်လၢ ဝိဒ်ကျဲ လၢ။ အဝဲ ဒၣ်ကျဲ အိၣ်ဆူ ဖဲ ဆၢဝ် အကၢၢ ဒီအီ နုၤ်တၢ်သီး လၢ ဖး ဒၣ် ဝဲ ဒၣ် တၢ။ ယး ပေါဟ် သွင်း ဖေါဟ်သီး အဲ ပှၤယ့် လၢအိ ဟ့ၣ် တၢ်ကျဲ၊ ဒိဝဲ ဒၢင်း ထိကၢ်ဆီ ဒိကၢ်လၢကၢ်ချိ ဆဲဝ်လၢ၊ ယး ပေါဟ်၊ သွင်း ပေါဟ်သီး လၢဖး ဝးသၢ ဖဲဝဲ အိကျဲ စွးမၢလၢ။

ဖျး လၢကၢ် ယး ပေါဟ် ယးဆၢ ယး ဖေါဟ်ဒွၢ ဒၣ် သွင်း ခိၣ်သီးကျဲ ဒီဝဲ သီး ဒၣ် ခဲၣ်လၢဟ်သ့ ပှၤအိလၣ် လၢစံၣ်း အိၣ် ဆဲဝ်လၢ၊ တၢ်ကျဲ သွင်း ခိၣ်ဒၢင်း စၢထးဝဲ ဝဲ၊

“ ဖျၢဲကၢ်သီး ဆိအဲ ဖိၣ်ဖိၣ် ဆဲဝ် ဟး ယၣ်ဝဲ ဒီး ယိဝ် အဲဖျၢဲ ယၣ် ဒီး ဝး ဒီဆိ လၢ ဖိၣ်ဖိၣ်လၢ ဖျၢဲအိ ပှၤဝ်၊ ယၣ် ဝး သၢ ဖဲဆိ အဲ ကၢၢ် ဖိၣ် အဲ၊ ယှၣ် ဟ် အဲ ယၣ်ကၢ်၊ ယၣ် ဒီး ဝဲ သိကၢ် တဲ ကၢဝ် လၢကၢ်ချၢ လၢ။

ယး ကၢဟ်၊ ယး ဆၢ့သီး လဝ်ထး ဝဲ၊

“ ပှၤ ဝဲ ဒၣ် ပှၤ နုၤ် အဲဒီ အိကၢင်ယၣ်ကၢ်၊ ပှၤ ဝး သၢ ဖဲဆိ အဲ ကၢၢ် ဖိၣ် အဲး ဆဲဝ် လၢ”

ယး ဆၢပှ် လဝ်ဝင်း ဝဲ “ယၣ် ဝဲ သီး ယၣ် ပှၤ အဲ ယၣ်ကၢ်”

မွာ်.ပဒိုၵ:သာၿမဲသာ့ပဝ်ဏအ်လပ်ါ” အံင်ဏဲ ယး‌ဖေါဟ်အခွာ
ခ့ါင်ဘင်းဓေ့ ၿးဏာင်.ထီး‌လိုင်အော:၊ အဲ့ဝေ့ဍ:ၿ:အဲ့ဍ:
တာင်သာ့ ဝေ့ ယှ့ပ်ဗှ့ ယိဏ်ုံ။

ဘဍ့င်းခံင်ဏ်ု လဝ်ယင်းထာင်ဝေ့ဍဝ် “ဏ်ုသီးဖဝ်ဏ်ုသီးနှ့်
ဏ်ု ဆိုဝ်းသာၿမဲအဲ့လင်.အဲ့အော:၊ အော‌ဍ:ၿ:ဍေဆိုကာ:ဆိုဗှ့ယ်
ဏ်ု ဏ်ုသီးၿ:ယောဝ်လဝ့်ပွဝ်သာ့လှ်။ ပဲ့ဝေ့ဍ:ပဒိုဝ်၊ ပဒိုဖေ
သွ်၊ ပဲ့ထိက်သွ်ကိုဝ်ဖိဝ်ဍေပုၵ်၊ ယိုဝ်းပါကာ ဆို့မှ်ကာဝ်.
ဖိဝ်လိုင်အော:” ဓေးဏ်ုသိုဝ် အဲ့ဝေ့ဍ: အုၵ်ဗှိ့ လင်အဲ့သာဏ်ုလှ်။

လိုခိုဆိုင်လင်သင့် ဏ်ုလါပါယင်း အဲ့ခါ့သိ့ဍောဟ်လင်းဏ်ု
လိုဆိက်ဖြင် ဆိက်ပွင်.(ပုံညင်.) ကာင်အိုဝ်၊ ဆိုခိုဝ်လင်သ
ဍေဖုံ့ ဏ်ုဘာ.၊ အဲ့ဝေ့မှ်ဆံင့်မံင်းလင်အဲ့သာ၊ အော‌ခွာပဲ့လို
ဍင်းထေံခိုက်ၿ:ဖုံ့ယိုဝ်ဏ်ု ဖုံ့အာမ့်အာင်းခိုက် ဘဍ့င်း‌ဖေါဟ်
ယး‌ဖေါဟ်ထံင်အဲ့ဏုၵ်လှ်၊ ပဲ့အော လေဝ်ဍင်းတေံ ထိက်ထေံ
ခိုက်ဖုံ့ဏ်ု၊ ဍ:ယာ့ခိုဝ်းခဝ့် သွင်း‌ဖေါဟ်၊ ယး‌ဖေါဟ်သီးလိုဖ:
မ့်အဲ့ယှ့် အဲ့ဝါၿ:ဝေ့အော‌ဝ်.လှ်။ မှ်ဆံင့်မံင်းလင်ဝေ့ဝေ့
ဏ်ုသိုဝ်ပဲ့င် အဲ့ဝေ့ဍ: လေဝ်နုၵ်လင်လိုဖုံ့ပိုင်ဖေထေံဝေ့
ဖုံ့ဏ်ု ဆေဝ်.လှ်။

လာ.ဏာင့်သီးဖေံထေံဝေ့ လိုနုၵ်လိုင်ၿ:အဲ့ခေါဟ်ဏ်ုံင်
အဲ့ပြုံဖါတဝ့်ဏ်ု အဲ့ကာ.‌ဖေါဟ်ခိုက်ဘာ. အဲ့ယင်းထိုင်
ခံင်.ခိုဝ်ကာင်းယိုဝ်လှ်။

ၼၢင်ႉဝေႉၶူး ထိၵ်ႈတဝ်ႈ ထၢင်ဝေႉ ၶႄ ဢုၵ်ႉၶူးတိၵ်ႉၵျၵ်ႉ သိး
ထိၵ်ႈဝေႉ လိူ ၵေႃၶ ၶ ဢုၵ်ႉၶူးထိၵ်ႈၵျၵ်ႉ ပိၵ်ႈ ၶွၵ်ႈ ဢုၵ်ႉသၢ၊ ဢႅ
သၢင်ႇ ထၢင်ၶႃင်ႇ ပိုပ်ႉၵၢၼ်း ယိုပ်ႉ ၶေၵ်ႈ လႅ၊ ယႃး ၽေႃႇ ၼုၵ်ႉ
ႁၢၼ်ၶူး သူင်း ၶၢင်ၵျႅ လိူ ၽုင်ႉ ၽိုင် လပ်ႉထၢင်း ဝေႉၶူး "ၶူင်း တုၵ်ႉ ယႃ
ထိၵ်ႈၵုၵ်ႉ ယႃ သူင်း ၶၢင်ပေႃး၊ ၽုင်ႉသိး ၶေႃ လိူထုင်ၸႅ ၶ ၵျႅ
ၵုၵ်ႉ ၼႄ ၶသိး ၸိင် လိူ ၽုင်ႉ ၸိုင်ၵျႅ လႅ။

သူင်း ၶၢင် ယိုၼ်ႉၶ ၶုၵ်ႉ ဝေႉၵျႅ ပုင်ႉ ၶူလိုဝေႉ ၵၢင်ၽိုင် လိုင်
ၶေႃး၊ ဢုၵ်ႉဝေႉၶူး ၼုၵ်ႉ ယႅ ၵၢ ၽေႃတ် ၶႄ ဢုၵ်ႉၶူးထိၵ်ႈ ပိၵ်ႈ
ၶွၵ်ႈ ဢုၵ်ႉသၢ ၵျႅ တၢ၊ ဢႅ ထၢင် လိူပိၵ်ႈ လိူယပ်ႉ၊ ၽုင်ႉ ၶၢ
ႁၢၼ်ႉ ပိုပ်ႉ တၢင်း ၵေႃပ် ဢုၵ်ႉၽုင်ႉ ၵျႅ လႅ။ ၶေႃ ပုင်ႉ ၽၢင်ဢၢင်း
ၶွၵ်ႈဝေႉ သူင်း သုၺ်း ၶေႃႁႃၵျႅ ထၢင်ဢုၵ်ႉ လုၵ်ႉ ၶူလိုၶေႃပ် လႅ။

"လၢ လိူ ၼိုဝ်ႉ ၵိုဝ်ႉ ဝိင်း လိူဝ်ၵ်"

၁။ ။လၢၵ်ႉတုၵ်ႉၸ်။ ။ၵုၵ်ႉတုၵ်ႉၸ် ၶူပ် လၢ ၶေႃ ထၢင်၊
ၵုၵ်ႉၵပ်ႉ ၸုၵ်ႉဝိ ၽၵ်ႉ ယႃင်း ယုင်၊ ၼိၵ်ႈ ပုၵ်ႉ တၢ ယိုဝ်ႉ လင်
ဝ လင်၊ လင် ၵျေႃပ် ၽိုင် ၶေဝ ၽေႃၽၢင်၊
ဢၢသၢ ဝတိ ၼၢ သတ်ႉ ယုင်၊ ၸူး ၶိုင် ထၢင်း လိူ ၼိၵ်ႈ
ထၢင်း ၶၢင်၊ ၵုၵ်ႉၸူး ပုၵ်ႉ ယိုင်လး ၶေႃ ႁၢၼ်ႉ လင်။ ။

၂။ ။ လႃႇၵၢင်ႇ = ၶိုပၢၵ်ဝၢင်းသင်ႇထႅင်
လႃႇၵၢင်ႇ၊ ၶိုဢွင်းလိူဝ်
ၽၵ်ႉၶေႃယၢၼ်ႇသီင်ႇပြင်၊ ယွႆးၵမ်ႉမိူင်း
ၼုံးၺႃႇငွင်း ၵၢဝ်ၶဵင်၊ ၶဵင်ၵွႆႉၵႃ
ၼႃႇသၢတ်ႇလၵ်ႉလႅင် ၽဝ်ႇမီင်းမိူင်း
ဝၵ်ႇဢွၵ်ႇ ၽဝ်ႇထၢင်း ၸူးမွၵ်ႇလၢင်း ၶိုဝ်းၼၢႆႇဢၢင်း
ၶိုမၢၵ်ႇဢႃႇဝေႇ ၵိူၵ်ႉ ႁႂ်ႈၸူင်။

၃။ ။ လႃႇလိူင် = လႃႇၵၢင်ႇပွင်ႇဝၵ်ႉထၢင်လႃႇလိူင်
ၸူႉဝၵ်ႇဝၢင်းဝေႇၶၢတ်ႇလုၵ်ႉသီင်၊ မူးၼေႇၶွႆ
ၶဵဝ်ၵၢင်းၵၢၼ်ယိူင်၊ ယွၼ်ႉထီႇဝင်းၶၢင်း
ဢၢင်းၽႆင်ႇၼိူင် ၵၢၼ်ၵၢဝ်ႉၼၢင်ဢၢင်းၶူႉထွႆ
သိူင်ႇ ၸီၵသီႇၼႃႇသၢတ်ႇၼိူဝ်ႇၽိူင်၊ ၽဝ်ႇယူႉယွႆႇၾႃ
ၵေႃယၢၼ်လႅင်ၼိူင်။

“ ၼူၺ်ႉ လႃႇ ၶိူဝ်ပွင်ႇ ”

ၶိုလိူဝ်ၼူၺ်ႉလႃႇပိူင် ၽွၵ်ႇပိူဝ်းသႃႇမဵဝ်ႉၵၢတ်ႇ ဢွၼ်ၵၢတ်ႇ ၶို
ပေႃယၢၼ်ယႃႇ လိူဝ်ၽိူင်ၵွႆႇလႅၼ်ႇ၊ ၼူၺ်ႉလႃႇ ၶိူဝ်မွၵ်ႇယႃႇ ထိူင်ႇၼူၺ်ႉၵွႆႇ
ၶိူဝ်ၵေႃယၢၼ်ယွႆႇ လိူဝ်ၵၢတ်ႇ၊ ၶိူဝ်သႃႇၵိူင် လိူဝ်ၵၢတ်ႇ၊ ၼေႇၶိူဝ်ယၢၵ်ႇပိူဝ်ႇ လိူဝ်
ၵၢတ်ႇဝေႇၵွႆႇသိူဝ်၊ ႁဵဝ်ႇဝေႇၼူး သိူင်ႇၵၢတ်ႇၵွႆႇလႅၼ်ႇ။ လိူဝ်ၶိူဝ်ၵေႃယၢၼ်ယွႆႇ
လိူဝ်ၵၢတ်ႇ ၵွႆႇ ႁဵဝ်ၼေႇၶိူဝ်မေႇၶီႇ၊ ၼေႇ ၶိူဝ် ၽွင်ၵႃႇ ၸၼ်ၵွႆႇၸေၵ်ႉ
လႅၼ်ႇ၊ လိူဝ်ၶိူဝ်သႃႇၵိူင်ထွၵ်ႇ လိူဝ်ၵၢတ်ႇ-

အဝေ့ အိုဒၣ် ကျိၣ်ခ့ၣ်ပှ် ဧ့အီခိးဃှၤ ခဲ ကဲၣ်လီၤ. လံဒ့ၣ်ဖှၢ်ဖှ့ လံ
ကၠဂ်ကဲၣ်သီး, အိုဆၢ်ငး လံအိုကၢင်ကၢင်လဲ လံဖး အဝေ့ဒုးဆေဝ်
လှ်. ဒုါ်ယာ့သီးပဒိုဝ် ဖါတင်းကဲတင်းဝေ့ လံဆိုဖိးဘိုဝ်ကညၢ, လံ
ပှ်ဒၣ်ပှ်ဆိးကညၢ, လံဆိုနိုင့်ဃှီးကညၢဧ့ လံဆိုဖိ့ဝးကညၢသီးဒိုဝ်
လှ်. ဒုး ယာ့မောဝ်ကဲၣ်အဲဒိးလင်လံဝ့ၣ်ဝ့ၣ်အိုဖှုံးအဲ လံထံင့်ခဲ
ဆေဝ်လှ်, အိုဒိးဘီးလံဖးကဲ လံအိုဆိုင့်အိုထဝ်. အဝေ့ဆီ့သင့်ဆို
ဘင်းဖိုင်ကဲၣ်, ကဲတင်းဝေ့ဒုးဒုါ်ယာ့ဖါဧ့ပၢ်လှ်, ဆိုလံဒုါ်ယာ့သီး
ပဒိုဝ် အိုဝေ့သီးဘင်းအင်းဃှၤအင်းအိုဆး လံဆိုနိုင့်ဃှီး နိုင့်ဃှံင်
ကညၢကဲၣ်ယှၢလှ်, ကဲယာ်ကဲၣ်သီးကၢဒၣ်အေး, အိုသီးပၢ်ပှ် အင်း
ဃှၤ အင်းယာင်ဝေ့ အိုဆး လံပှ်မှဲပ်သီး ဆို အင်းဆို အဝ်ဖိုင်
နဒိုဝ်ဒၣ်ဆေဝ်လှ်.

လံဒုါ်ယာ့ခင်းလံင် အိုဆၢ်ငးကညၢကဲၣ် ဆိုဒုးဆိုအၢ်င်လံဖးဝဂ်က
ဝေ့ဒုးတၢ. အိုဝေ့သီးပၢ်ပှ်ဆံင် လင်ကၢင် လံပှ်မှဲပ်
ဆိုအင်းအဝ်ဖိုင်ကဲၣ်ပၢ်ငံ လံအိုကၢ့ဧ့ပ်ဆိုဝ်ကဲၣ် ဒၣ်ဂ်လင်
ဆင်ဝေ့ဒုး ဧ့အိုသီးကၢ့တိ့ကဲၣ်တၢ, ဆိုအင်းဆိုအဝ်ဖိုင်
ကဲၣ်ပၢ်ငံ အိုဝေ့သီးဒုဂ်ဖှီထင်း ကဲတင်းဝေ့ အိုတိ့ကဲၣ်ပၢ်ငံ
အင်းယာင်ဝေ့ဒုးဆေဝ်လှ်.

အိုဝေ့သီး ဒုဂ်ဃင်ဆင် အိုသီး ကၢ့တိ့ကဲၣ် ပါလင်ပျ
ဧ့ ဆိုဆၢ့ယှၢသီးလံဖး အဲယင်းယာင် လံဆိုအင်းဆိုအဝ်
ဧ့ကဲၣ်သိုဝ်တၢ.

ဆိုဆာ့ ဒိုပ္ဘာ.သီးလုံဖား နွက်လင် လုပ်ဒုံအံင်ဖိုင်ဖဲ့င် ဖိုကဲထင်းဓေ ဓေသွဲ့ဒေ ဒိုဆာ့ ဟ့ာဒ်ဗိုက် ဒိုဘာ့ဓေနဲလင်လး ဆိုဘာ့ဟ့ာဒ်ဓေပဝ် သီးကဲ့ဓေဆဝ်.ပွ်။

လိုဒ်ဆးဓေနဲ့လင်လးသီး ဗးပွ်ား.ဟိုဓေသွ်ကဲ့ ဖွဲဆိုဟွ်ယိုကဲ ကင်းဓေ့ဒုး ဒိုကာဝ် ဟိုဒ်ူလာ့ကဲ့ပွ်။

ဒ်ူလာ့ဟွ်ယိုကဲထင်းဓေယွ် ဆိုဗိုလင်.ဒိုဗ္ဒယ် ဆိုမီး.ဘိုဝ် ဓေဒ ဆိုမီုး.သီးလိုဖး ဓေလုံအုံလိုင်ဗး.ဘိုဝ် ဟိုဗး.ဓာဓမ်ဆိဒ်ဓေကိုဒ္ဒိုက်ဓေ ဒုးထွ်ပွ်။ ဆာ.နွဲ ဆိုကီး.ဘိုဝ်အုံကဲ့ ဗးဓေ့မဓ်ခိုက်ဆာ.ဖွဲ ဆိုဗင်း ဆိုဒဝ် အုံကဲ့ ဗးကာဝါထ ဓေဒ့ဒိုဓေဟ်ချက်သီ့ကဲ့ပွ်။

လိုဒ်ူလာ့ ဆံင်.ပင်ဖဲ့င် ဆိုဗင်းဆို အဝ်ဘီးကဲ့ကြိုဒ်ဆင်းဗး ယော.ကင်.ဟ္ဘာလိုဓေယွဝ်၊ ဓေဆဖွဲ ပိုဒင်းဓေအဓေဖွဝ်လိက်ဓေအဆိုဒ် ယိုဓေ့ဒုးဓေဆဝ်.တာ၊ ဆိုဒုဂ် ဆိုဆာ့သီး ဖံင်ဓေဖွဝ်ခိုက် ဒိုကဲဓေ့ကိုဝ် ပွ်ာဓေဒကဲ့ပွ်။

~~~~~~~~~~~~~~~~

"ဖွဲ့ကြီးဝိုင်းထင်းသင် - လိုဝါ"

၁။ ဆင်ဒုး.လင်အွ   တိုင်.ဓာဝ်ကြာင်၊
ဓေါဟ်လဲင်ဒုဂ်ဆိုး   ဖုး.လျာ.ဖါန်၊
ဆီ့ဖဲ့င်.ဝါဓောပ်   ဘာဗိုင်ဝင်၊
ဓေဇာဟ့် ဒို့ ဘင်.ထင်. နွဂ်ဘင်၊
ကာ.ဒိုဒ် ဒိုဒ္ဒပ်. ဖဲ့င်ပု.လာင်၊
~~~~~~~~~~~~~~~~

ထႃးၽူႈသဝ်ႈထင်း　　ၽူႈသင်ႇဝင်၊
ပါမုၵ်ႉပါၵိူဝ်　　ၼၢႆႈလိုၵ်ႈၵၢင်။
၂။　ထိူင်ႇ ၶၢင်ႇၽူႈ　　ၵုၼ်ယိူင်ႈထင်း၊
ၶိုဝ်းဢၼ်ႇ ၶိုဝ်းဢၼ်　　ၽေႃႈဢၼ်းၵၢင်၊
ဢၼ်းၶုၼ်ႇသင်ႇဝေႃႇပၢၼ်　　ၼုင်ႉၵီႇသင်ႇ၊
ထၢင်ႇၶုၵ်ႉဝေႃႇပၢၼ်　　လိုသင်ႇယေႃႇတၢင်း၊
မုၵ်ႉၶေဝ်ႈ ၵိူဝ်ႉ ပႃ　　ၼင်ႇဝေႃႇလင်ႉ၊
ပိုၼ်ၽူႈယိူၵ်ႈၶေဝ်ယႂ်း　　ၽူႈယႂ်း၊
ၵိူဝ်ပၢႆႈၶေ　　ပါၶေႃႇပႃႈၵၼ်ယၢၼ်ႉ၊
ပိုၼ်ၽူႈဝေႃႇပၢၼ်　　ၼင်ႇၵိူဝ်းထင်းသင်ႇ၊
မၢၵ်ႇဢၼ်းၶိူင်　　လိၵ်ႈၵိူဝ်းပိုၼ်ႉမွင်ႈ၊



"လၢ လိၵ်ႈၶိူဝ်ႉၵိူဝ်ႉၶိူင်း - လိၵ်ႈဝ"

၁။　လၢ ထၢင်ႇၶုၵ်ႉဝေႃႇပၢၼ်။　ဢၼ်ၶူးလင်ထၢင်ႇၶုၵ်ႉဝေႃႇပၢၼ် လၢ၊　ယၢင်းၵုၵ်ႉၽဝ်ႉ မၢၶိူဝ်ႉမၢၵႃ၊ ၽူႈၵိူဝ်းထင်းသင်ႇ ဢၼ်းလဝ်ပူၼ်၊ ဢၼ်းၶုၼ်ႇသင်ႇဝေႃႇပၢၼ်ၶေၽူႈၵျၢ၊ ၶေဝေႃႇပၢၼ် ၶေဢုၼ်းမုၵ်ႉ ၵိူဝ်ႉပႃ၊　ၽွမ်ႉဝေႉၶုး ၼႃသၢတ်ႉပူၼ်ႈ၊ တူၺ်းဢၼ်ၽဝ်ႉ ယိူင်လႂ်းၵႃ။
၂။　လၢတိုင်ႇၶုၵ်ႉၶေႃပၢၼ်။　ထၢင်ႇၶုၵ်ႉပါၶေႃပၢၼ်တင်ၵႂၢင်ဝေႉ

ဖော့ဝင့်ကောင်ဖဝ့် ခးပျှာ်ဆို့. ဖာယနာသဝ်ဖှတ်ယင်းဆို၊
ဆိုဖေါပဝ်ဆာ၊ ပဒိက်ကိုဝ်ကီဍေ၊ အာင်းမာယား သုဂ်ရေညှင့်
စွေ၊ သိုလင်အင်လး လင်လိက်စွေ၊ အာင်းသုင့်ကောဝ်.စောဝ်သိမ်း
လးခေ။

၃။ လာသိုင့်။ အုံခေါဝ့်.စွးချ်လာသိုင့်ဘင်၊ သိင်းလလင်ခေ့်
အာင်းခေါပဝ်လင်၊ သင့်ဝဝ်ယှိုင်ယုယိင်ကျု ကျင်၊ နိုင်ချိုင့်ချက်
ဝေ့ ဖဝ့်ထယ်ဖင်၊ ခက္ကဂူ နာသဝ်အှ်ယှ်င် သုင်းဘင်းပှိင်း
ယှင့် ဖွှဲပွှင်.လေဝ်ယောဒ်ဖိုင်စုံးအှ်စးဖိုင်။

“ပိုဟိ့ခါနိ.”

ပိုဟိ့ခါနိယိုဝ် ပိုကိုဝ်ဇေ့လို “ခါနိ.ပိုယာန်” ကဲ့လှ်၊ ခါနိ.ပို
ယိ အုံကာာင်ယှ်င်လို(ယိမ့်) ခင်းထဝ်လေးလိုခဝ့်ကဲ့၊ “ဝင်ရက်ခါနိ.”
အှ်ဝေ့ချုးလှ်။ လိုရှုရက်ခဝ့် ခေါဂ်လာ “အိဒ္ဒိယခါနိ” အှ်ဝေ့ချုးသာ၊ လိုချု
ထင်းလိုခဝ့် “လဝ်.ခါနိ.” ဍေ “သာင့်ခါနိ.” အှ်ဝေ့ချုးပှ်င်လိုမိက်ဂာ
ခေါပ်(ယိထ်)လိုခဝ့်ကဲ့ “မင်ဂိုလာ.” ဖော့ဆှ်အှ်ဝေ့ချုးစဆဝ်.လှ်။

ခါနိ.ပိုယင်ယိုဝ်၊ လိုအုံလာဲ.လိုခဝ့် ယိ.ကြင့်ကဲ့ အှ်ဘာင်(ဖာင့်)
အှ်ဝေ့ ၂၆၁၀၀(ကိုလုဂ်ယှု့ထင့်)ကဲ့လှ်။ လိုဖော့ဆှ် ကောင်ကြင့်အုံ
ယှဝ်ကဲ့ခဝ် အုံကိုင်(ဖာင့်)အှ်ဝေ့ချုး လိုထင့်နိ့ယာပွဲကဲ့လှ်။

ခါနိပိုယာန်ယိုဝ်၊ လိုခဝ့်လိုမိက်ဂာ ခေါပ်အုံခေါပ်ယိုဝ်ကဲ့၊ ထင်ခိုဝ်ပှ

လိုခဝ်းတဝ်လား အုဲ့ခေါ်ပဝ်ထိုဝ်အိုဝ် နော်ဝိုင် (ယောင့်) အွ်မဝေ့ယိုထံင့် သိုင့်ယာ ဍေ့ ယို့ရှူ့ထင်းစဝ့် အုဲ့လာင်ကျဲ် ထံင်ခိုဝ်ပအွ် လိုရှူ့နူက် ခဝ့် အုဲ့ကောင်နှိုဝ် အုဲ့လဲာ်လိုခဝ့် နုဲ့ယောင့်အွ်ဝေ့ သျှူ့ယာကျဲ်လွ်။

ယို့ပုံထီ့ခါန့်ဖိုင်ဖိုဝ်ကအာင်းမုဲ့ခါ့ ဒုးယိုဝ်၊ ဖြိုပ်ထံင့်အုဲ့လုက်ဆိုင့် ကျဲ် အွ်ဍေ့ဒုး (၂၅၀၀၀၀၀၀) ကိုဆိုယာဲသုဂ်ကျဲ်လွ်၊ ယို့ထိုခါန့် ယောဂ်ယွာဖိုင်ယိုဂ်၊ ထိုခါန့်အုဲ့ ဆိုဒ်ဖေါ်ပ်ဒွ်ဒခင်းဝေ့ဆေဝ်လွ်။

ယို့ထိုခါန့်ပိုင် ဖြိုပ်ဆာ့မွဲာ်အွ် ယာဲပုံလိ့ပုံကျဲ် ဖွဲာ်ဝေ့ဒုး ဆို မာနခင်း ဆိက်သျှုက် ဒုင်းဒခင်းဖွာနခင်းဆို့ဒသီးကျဲ်လွ်။ ရှုး ၊ ဓိုင်း ၊ ရှုးခယ် ၊ ရှုပ်ပအွ်င်းဖေါ်ပ်ဝယ်ဝွယ် ရဝ်ဝါ ပီလဝ်ဒသီးလိုဖး၊ ဒုင်းလင်ထ ဝေ့အုးမာဆေဝ်လွ်။

ထိုယွောပ်ဍွာပ် ဗြေဝတီယိုဂ် မုဲ့ဒိ့အွ်လို့ခါန့်ပိုယာန့် ခဝ်းတဝ်လားကျဲ်တာ၊ လင်ယွာထံင်လင်ဝေ့ယိုခိက်တာဖေါ်ပ် - “မင့်တို့လာ့” မော့ဆွ်ာ အုဲ့ဖိုင်အိုဝ်ဖအွ်င် လိုထိုယွောဝ်အုဲ့ကောင် လာ့ခဝ့်ကျဲ်၊ ပအွ်င်းဖေါ်ပ်သီးလိုဖးဖွေဝ်ဝေ့ဆာ့မွာ့ဆေဝ်လွ်၊ လို ထိုထကောဝ် (ထို့ယကူင်) လိုဖးသီးကျဲ်၊ ဆိုဆိုင်ဒခးဝေ့ဟုဲ့ဖေါ်ပ် ကျိုင်၊ ဆိုမာဆိက်မာကာ ဖွာရှုးသီး ဖွေဝ်ဝေ့ဆေဝ်လွ်။

ပိုထိုခါန့်ဖိုင်ယိုဖိုင်လားကွာကျဲ်၊ ဒိင်းပုံယိး ပအွ်ယ်ခဲလင်းဒးဆေ့ အုဲ့ဖေါ်ပ်ကျိုင် ဖိုင်လားသီးလိုဖး မွဲာ်ဝေ့ယိုအုဲ့လူ့ အုဲ့သျှိုဍောပ် ဝေ့လွ်။ ရှုး ၊ ရှုဒအး ၊ ဒိင်းပုံယိး ၊ ကွာင်တာ ၊ ယွးဒသုယွးဒိုင့်ဒါ

သတ္တု ခေဝ် လုံ့ယောင့် လုံ့ဝဝ် လုံ့လာ့ ဒေမွိက်သိး လိုဖး တာ်ထင်းအး ဂေ့ဒုးဆေဝ်လွ်။ သိင်းပုံယိး ဒေသိင်းအှ်ယာ့ကာ်င် ဃှာင့်သိးလိုဖး သုင့် ဒ္ဂင်းဆးဓး လုံယိ့ခါန့် ဃှ၊ အိုဝ် ကောင်ဓေ့ဟွှာ်ဟွှာ်ဓးခးကဲ့လွ်၊ ဟွှယ့်ဒုင် လိုဝ့်ဆးသိးဒုဝ် ခါန့်ပုံယာန် ပုံဆးကျ်၊ ယိုင့် အင်းဆးဓး လုံခါန့် အှ်ဃှာ ဃှင်ဒိုဝ် ကဲအှ်အးယုက်လွ်။ ပုံယိ့ခါန့်ယိုဝ် ဖေဟ့်လဝ်ဝယ်သိုဝ် ဃှဲတဝ်လီတဝ်ဆုံဆိုင် အှ်ဂေါဝ်မးဟွှဝ် ဒေဟွှင်းခါပ်အဓသာဟ့်အှ်ယိင် အှ်၊ ဟွှာ်ဓေ့ကှ်တာ၊ ဃှူ ဒုက်ဝ့်ယဝ့်ဖေ့ဆေဝ်၊ ကအပှ်င် ခါတ် သတ္တု လိုပွှင်းခါပ်လးအိုဝ်သိး အှ်အးဖေ့ အှ်ခါပ်ကျ်င် ဒေပ်ဃှာမိကှာ ဂေ့ဒုးဆေဝ် ဖွဲဗိုဂ်လွ်။

ပုံယိ့ခါန့်ယိုဝ် ပုံဖိ့ပုံဖူ လုံအှ်ပိဒုးအိုဝ် ဖွှင်လင်ဝယ်ဖေ့ဆုံဒုက် ပါင်လိုင်ဃှိ ကိုဝ်ဖိင်ဒေယုက် အှ်ခါပ်ကျ်င် ဖွဲဂေ့ဒုး ယိ့ခါန့် လုံ အှ်ပြေယုက် လုံခါန့် ဒေဖွဲတဲ့ယှာ ဖေ့ ပုံဖိ့ဖူရူးလင်ခင်းခါပ် ခင်အ့ယ် ပုံယိ့ခါန့်ယိုဝ်လွ်။

ပုံယိ့ခါန့် ဖေ့ရှ်ဒေပ်ဃှာထင်း လုံယာ့သိုဝ် ကဲ့ဗိုဒ်တာင်ဟွှာ် ဖယာပ် ဖပွှဝ်လာ ကိုဝ်ပွှာဒေဆာ်။

" ဆုံ အွင်းဓာ "

၁။ ။ ပုံယိ့ခါန့် ဖိုင်ယိုဝ် ဆုံမာဆိုကာ်ဖေါဟ် အှ်ဖေ့ ယှာင်အးလယ့် ? ။

၂။ ။ ပုံယိ့ခါန့် လုံဖူ ရူက်လုံခဝ့်ဒေဖူ ထင်းလုံခဝ့်ကှ် အှ်လာ အှ်ဃှဲမိင့် လယ့် ? အေပှ်င်လုံခင်းယာ်လး လုံခဝ့်ကှ် ဖွဲပပ်ယိ့ခါန့် အှ်ပယ့် ? လဝ်ဖူပ်ယင်းလာ ဆာ်။

“ဆံ ချံၣ်
ယွၤ·လၢ်ဆၢ”

၁။ ထၢဟ်ယွၤအဲလၣ်အိၣ်ဖေဝ့ၤ၊ ဖှံၣ်အဲၣ်ဖုၣ်ထီၣ်သိၣ်။

၂။ ပှိၣ်ကျိုၣ်ကၣ်ပှိၣ်ကၢ့နီၣ်၊ ပှိၣ်ယွၤလ၀့်အခၣ်ဖံးသိၣ်။

၃။ ပှိၣ်ဟ့ၤကျိုၣ်ပှိၣ်ယွၣ်၊ ပှိၣ်ဆၢ့ကျိုၣ်ပှိၣ်သိ။

၄။ ပှၣ်ဖံးအှ်ဒေအိၣ်ယၣ်၊ ဖှိပှၤဖံးအှ်ဒေခိၣ်ကၣ်။

၅။ ဝံၤဝဲၤကၢယၢၣ်ဝံၤယွၤ၊ ဖှေပှၤသၢၣ်သံၣ်ယၢၣ်မဲာ်ဖှါ။

၆။ လၢၣ်ဖံးပှၢ်ဒေအိၣ်သၢဟ်၊ ဖှိပှၤပညၢဖံးမၤဟ့ၤဟ်။

၇။ သိၣ်ယဝ့်ယုၢ်လှ့်ဖံၣ်လီၤ၊ လၢၣ့်ယဝ့်ယုၢ်လှ့်ဖံၣ်သိၣ်နီ။

၈။ ဖှေပှၤသၢၣ်ကၢသၢပှၣ်၊ သၢယွၤကၢသၢကီ။

၉။ ဖှေပှၤသၢၣ်မှ်အခၣ် ဖှေပှၤသၢၣ်ပှၣ်၊
သၢယွၤဝံၣ်သၢယွၤမှ်အခၣ်။

၁၀။ ပှိၣ်ကျိုၣ်ကၣ်ဆၢ့ဏၢၣ်ဆၢဝ်ပှၤဟ်၊
ဆၢ်အှ် ခိၣ့်ကၢၣ်ကၢထၢဝ်။

"ဆုံခိုင်ႏ ခွ‌ဂ်ကောဝ်ႉ ဖႏခြဲဖႏဒ‌ေ"

ဆုံဖႏခြဲဖႏဒေ ဆုံခိုင်ႏခွဂ်ကောဝ်ႉယိုဝ် ဖြော်ဝေ့ဒုး ဒုံယွာႉဟို ဖိုင်ဆေဝ်ႉလှ်။ ဆုံအာ့ ဒုံယွာႉဝေ့ကို နုက်လင်ပျ ရေပုံသးတင်ႏသးလင် လီကျ်ဟွံင် ထင်ဟင်လို့ပုံ ခံင်ဖိုင်ကျ်တာႉ၊ လိုပုံသးတင်ႏ သးလင် လီ ကျင်ႏဖိုင်ကျ် ဒုံသီႏ ချဂ်ကဲတင်ႏဝေ့ ဆုံစုဂ် ဘုံဆာ့ ကျ်ဟ်။

ဆုံခိုင်ႏခွဂ်ကောဝ်ႉ ဖႏခြဲဖႏဒေ ဆုံအာ့ယိုဝ် ဖႏဟဒ ဏောတ် သာ ဟ်ဟွာ ရေလိုဟွာ ယတို့အာႉလှ်၊ ဖႏဟွးကောဝ်ႉ ဖွိုက်သီႏလိုဖႏ ကဲ ဒုံအႏထုက်လှ်၊ ဟ်ဆုံခြိုဟွာဟွံင် ဝါ့ကျ် အေဖြော် ဆုံခိုင်ႏ အေႉခွဂ်ကောဝ်ႉ ဝေ့တာႉ၊ သင်ခေါ်ဝ်ႉ စုဂ်ဆာ့ကောဝ်ႉ ကဲယဝ့်ဝေလှ်၊ ဟ်လောတ်ကို ဟွံင် ဒုံဖါ့ကျ်သီႏ ဖြော်ဗုံဟွေဝ်၊ လိုဆုံခေါ်ဝ်ႉ ဒုံဖါ့ကျ်သီႏဖြော် ဒုံဟွေဂ်၊ ပို ဂှာင်ႏလင်ခွိုက် ဆုံကင်ဆုံသိုဝ်ကျ် အေဖြော် ပုံဖဲလင်သာ လိုလီကှာကျ် အေယိုက်ဆေဝ်ႉ ဓါ်ဇိုဝ် ဆုံခိုင်ႏ ဟ်ခွဂ်ကောဝ်ႉ ပုံဟွံင် ပုံဖႏခြဲဖႏ ဒေ စုဂ်ဆာ့ကောဝ်ႉ ဟ်ယဝ့်ဝေ့လှ်၊ အေဖြော် ပုံကင်သိုဝ်ဆေ ပုံဆုံကင် ဆုံသိုဝ် ဗှ်ဒူႏသီႏလိုဖႏ အေယိုက် ဆေဝ်ႉတာႉ၊ ဆုံခိုင်ႏဟ်ခွဂ်ကောဝ်ႉ ဘေ်ရေ့ ဆေဝ်ႉလှ်။

အေဖြော် ဆုံခိုင်ႏအေခွဂ်ကောဝ်ႉ ပုံလိုဟွာဟွာကျ်၊ ဒုံကာင့် ဆာႉ ဟ်ညိုင့်ဆိုက်ဝေ့ဟွံင် ဒုံဝေ့ဒုး ဒုံမုက်ဝေ့ယိုင်အေႏ၊ ဒုံဝါဟဲဗွဲႏ ဟ်ယုင် ဒုံကာ့တိ ဟ်ယောဝ်ကောဝ်ႉဝေ့ဆေဝ်ႉလှ်၊ လိုကဲ့ ခြဲဒုံဂါ့ လိုပုံကာ့ထိုဝ်ကျ် ပုံအေႉကာဖ်ထႏဒေ "ယႏဒိုဝ်ဆွိ"

ဆေဝ်ႋကၠံ ၰုံ့ဟွ်ေဝ်ဂေ့လ္ၢ်။ အေဖ္ၠဲပ်ုအေႋကုဂ်ထင်းသိး ဍုဝ်ကြိုဒ် ပုံ့ဝႋဏာဓဝ်ယ ပုံဍိုဝ်ကၠံ ဍေ့ "ယးဍိုဝ်ဗၠၢ" သိးကၠံ ဟ္ၠံဖေး ဓးကုဂ် ထင်းဝေ့ဍုးလ္ၢ်။

အေဖ္ၠဲ ပုံလုံမာဝႋဝေ့ကၠံသိုဝ်တာႋ၊ ဆုံအာ့ ဗုံသ္ၢာႋသိး လုံဖႋ ၰုံ ကုံဟာင့်ပျဝေ့ လုံဖိုင်ကၠံ ဟ္ၠံင် ဍိုဝႋပ္ဒးဆာင်ဝေ့ လုံဖ္ဓုံ ဗုံသ္ၢာႋ ဇ္ၰံင် ဟ္ၠံ ဆေဝ်ႋလ္ၢ်။ ပုံအေႋဗ္ဒံ ခုဂ်ဘ ဍေ့ ပုံယ္ၢာႋ ဝႋဇ္ဓိဝႋအာသိး- ဗုံဟ္ဒင်လာ်ကၠံ ဘ်ဍိုဝ် ဆုံအာ့ ၰုံဝႋဟ္ဒ ဏောဝ်ႋပုံယဝ့်ဝေ့ဍုးလ္ၢ်။

"ယးဍိုဝ်ဗၠၢ" လုံဗုံဝေ့ဍုး ထုဂ်ဗုံဏာ့ထိဟ္ၠံင်ကၠံသိး အေႋဖ္ၠဲ ကၠံထုဂ်ဏာင်ဝး ကုံဏာ့ ဆေဝ်ႋဓဝ်ဍိုဝ် ဗုံသ္ၢာႋသိးလုံဖႋ ၰုံဝႋဟ္ဒး ဏောဝ်ႋ ကၠံဆေဝ်ႋလ္ၢ်။

ဆုံဍိုင်းခ္ၠုဂ် ဏောဝ်ႋဟ္ၠံင် အေႋဆင့်ကာင်ကၠံ ပုံဝႋဗ္ဒံပ္ၠုဒ် ဍိုဂ်ဝ် သ္ဒယ်သ္ဒယ်လ္ၢ်၊ ဘိင်းဘးထိ လုံဗုံဟ္ဒဝ်ကၠံ ဖ္ၠဲဗုံဟွ်ေဝ်၊ ထိ လုံဗုံဖင် ဆိင့်ယ္ၠိးကၠံသိး ဖ္ၠဲဗုံဟွ်ေဝ်၊ ပုံဝႋအာဝ်ဝေ့ကုံလ္ၢ်၊ ဓေ့ သိုဂ်ဆုံခ္ဍိုင်းခ္ၠုဂ်ဏောဝ်ႋ ဆုံဆင့်ကာင် လုံဗ္ဒံဝးသိုဝ် အေႋဖ္ၠဲပုံအေ ဗ္ဒံ ဝေ့ပုံလာဝ်ဖ္ၠဟ်ထင်း လုံဗုံဖင့်ခေါဟ်ကၠံ ဆေဝ်ႋဓဝ်ဍိုဂ်၊ ၰုံ ဟ္ဒဝ်ဏောဝ်ႋပုံ ကိုဝ်ႋဟ္ၢာ ဍေ့ ဆေဝ်ႋလ္ၢ်။

~~~~~~~~~~~~

"ဝါလူးထာထး လုံဝါ"

၁။ ဟ္ၢာႋဖ္ၠိုဒ်ယ္ၠုဂ်ဖိုင် ဓယ်ဖါ ဝးပ္ဒဝ်။၊
အဝင်းမာ ပ္ဍိ ဏာင် ဒ္ဓင်းညူဝေ့။
~~~~~~~~~~~~

ဝါရေ့ခဲ့ခုဝ်   သား သာဆိင့်ဖဝ်.၊
ဖုရ်ရေ့ ခိုးပှဲင်   ထူ့လုက်ရေ့။
ထင့်လင်ခိုင်းပှဲင်   ဝါခါယ်ဝင်ကၠ်၊
ကဲထင်း ပူ့ ပေ့ှဝ်   သွဝ့် ဒိုဲ။
ရှာလင်ဆုင်ခွင်   လူး ဆုရ်ထောင်လှ်၊
ဝါရေ့ ဖေ့ဝ်ထိ့   ခွဲ့ လင်ရွေ။ ။
၂။ ရူ့ သိုင့် ရူးဝဝ်   ယှာင့်ဇဝ့်သွဝ့်၊
လူး ခိုင်းသားဖိုင်   တာ်လင်ပှဲင်ဝါ၊
ဖှာလင်ဝ်းတိုင်   ဖုရ် ဝေ့ထားလှ်၊
ရှာလင်ဘာယ်ရေဝ.   ထားထုင်းလံင်။
ယင်ယာ.ထင်း   ကဲခွိက်လူ့ထဲ့ဖဝ်.၊
ထာ ရေ့ကာ်င်းဝါ   အင်းထိုင့်အံင်။
အုံဖဝ့် ကီးကာင်   အှ်အေး ဓာင်ခုဝ်၊
အုံယား ပှေဝ်ခုရှ်   အာင်းပှုဂ်ကံင်။ ။

~~~~~~~~

"ပှောဟ်မာဆိုင် မွိုဟ်သီးလုဲဖး"

လုံပုံသို့ခါနံ. ဖိုင်ယိုဝ် ပှောဟ်သီး လုဲဖး အှ်ဇာ့ အားမိင်ခေဝ်.လှ်။ ပှောဟ်ကား ကာင်ယိုဝ်၊ အုံကီး ကာင် အှ်ဇာ့ အုံဝင် ရေ့ အုံသုင့်ကၠ်လှ်။ အုံသီး ရူး ဒေါး ကၠ် ကိက်ယ ဝေ့ သိင်းဖိင်းသိင်းပါခုရ်ပှေဝ် မာ.လှ်။
~~~~~~~~

လုံသိင်းဖိင်းလ ဘုံဖေါပဟ်ယှာ. သီးလုံဖး၊ ဖေ့သိုဝ်ပျိုက်ထင်း လုံခိင့်ယှိုဝ် သိုဝ်၊ အုံဝေ့သီး ဖု့ထင်းထင်း ဖု့လင်လင်ဝေ့ လုံသိင်း ဖါလံင်ကၠ်ဖှံင် ဇါ့ဟ် တောတ်တိုင်ဝေ့ ဒေ့ အုံမြနာတ်ကၠ်တာ.၊ အော.ဖွဲ့ ဆုံ ပေါဟ်ယှာ. သီးလုံဖး အောထင်း လုံခိင့်ယှိုဝ်ဗာဝ်ဗိုဝ် ခေါဝ်အင်းခွိက်စေ လုက်ဒွာလျှ။

ဇတ့ါဟ်ကာ:ကာင်ယှိုဝ် အုံဝေ့သီး ခေါဝ်ကောဝ်. ဇုင်းကောဝ်. အုံ သီးဖိုင် လုံသိင်းတုင်းလံင်ကၠ်ဖှံင် ပါကဲဝေ့ အုံသုဲ့တာ.၊ အှ်ဝေ့ ဒုးလုံသိင်း ဖိုင်ကၠ် ခေါဝ်.လျှ။ အုံဝေ့သီး ခေါဝ်အင်းဝေ့ ဘုံဖေါဟ်ဆုံယှာ. လုံ သိင်းဖိုင်းလ:သီးကၠ် အုံခေါဟ်ကျှံင် ဖွဲ့အုံဝေ့သီးမောဗိုဝ်မောဆိုင် ဝေ့ ဆုံမော သိင်းဆာ.သီး ကိုဝ်.ကီဒေ့ ကၠ်လျှ။

ဇတ့ါဟ်ယှိင့်အွာသီး အှ်အး:မိင်ဆေဝ်.လျှ၊ အုံယံင့်အွာ အုံပံင့် ပျုဂြဲ အုံယံင့်သိုင့်ပျုဂြသီး အှ်ဝေ့ခေဝ်.လျှ၊ တေါဟ်လိင့်အွာယှိုဝ်၊ ယှ်ဆုံခေါဝ်. ဆုံခွိင်း အုံဖိုင် အုံဝေ့သီး အင်းလယ်ခွိက်အုံသာ ဝေ့လျှ၊ ဇုံထာဟ်ယှိင့်အွာ လုံမိင်ကၠ်ဒုဝ် အှ်ကုံဝေ့ဇဒု အုံဒုင်းကၠ်လျှ။ အုံဝေ့သီး ဆိင့်.လင်လုံဝဝ်ဖိင်းပှာ.လံင်ဖှံင်အုံဝေ့သီးခေါဝ်အင်းခွိက်ဆုံဖေါဟ် ဆုံယှာ.သီးထံင်အုံလုက်ကၠ်လျှ၊ အုံသီးစာင်းယှုလင်လုံဆိက်ဖိုင်ဧဒုရိုဝ် နှံင်းခွိက်ဝေ့ ဒေဟ်, ဗာ:, ဆွဲ, (သိုး) သွင်းဖေါဟ်သီးကာဒုဝ်အော:၊ ရိုဝ်အင်းခွိက်ဝေ့ရုးယှာ. လုံမောဟှာဖှံင်ရုး(ဘဝ်ရှု.မောတုံကူဂြ) သီး လုံဖး ကၠ်လျှ။ အုံဝေ့သီး ရိုဝ်အင်းခွိက်ဘဝ်ရှု. လုံအုံမောဟှာဖှံင် ရုးသီး၊ ဝုံဖးကၠ် အုံခေါဟ်ကျှံင် ပုံလဝ်ဝ:ကဲ ဒေအုံသီးမောဗိုဝ် မော ဆိုင် ဘိက်သာ.သီးကၠ် ခေဝ်.လျှ။

ေသာဟ်ဆိုခ်င်ယိုဝ် အုံဆံင်းသိုင့် အုံမေဝ်ဖါထဝ့်လင်ဘယ်ဝေ့ဒုး ကိဲ့ဖ်င်တာ၊ အုံရေ့ဘီး ယှင်းကိုဝ်ဝေ့ဘှ် အားဖိုင်ဖာ ဆေဝ်လှ်။ လုံဆုံနိုင် ယှာလံင် ဒေ့သိင်းစိလံင်ကှ် ဆံင်လင်ဝေ့ပှံင် အေဒုးမိုဝ်လင်ဝေ့ ဆုံမှာ ဖေါဟ်ဘီး ယုလင် လုံဖိုင်ဖိုင်ကှ်တာ၊ လေဝ်ဖွူးလင် ခေါဝ် အင်းခွိက်ဝေ့ လုက်ချိလှ်၊ အုံဘီးဂဝေ့ လံင်ဖွူး အင်းခွိက်ဝေ့ လုံဆုံဖေါဟ်ဆုံယှာ ဖာပှံင် ရူးဒေ့ ခုံထုင်း ဆုံဖ်င်ဘီးကှ် အုံခေါဟ်ကျံင် အုံဘီးကှ် ဖွာဝေ့ဒုး ဖာမိုဝ်ဖာ ဆိုင်ဆိကဲဘာ ကျောက်ဘာ ဘီးကှ်လှ်။ ေဝ်ာဟ်စင်ခါင့်ယိုဝ် အှ်ဝေ့ဒုး လုံဟှိင့်တာ် ကျောဝ်ဖိုင်ဘိင်းခိ့ဘီး ကှ်ခေဝ်လှ်။ အုံဝေ့ဘီးကှ် ထေါဟ်ဝါ အုံမေဝ် ခါင့်ကှ်ကျူလှ်၊ ဖာယှာပှံင် ဆုံဂှ် ဆုံဖေါဟ်ဆုံယှာ လုံဖးကှ်- အုံဝေ့ဘီး ခိုဝ်အင်းခွိက်အုံခေါဟ်ကျံင် ဖွာအုံဖာမိုဝ်ဖာဆိုင် ဆိကဲဘာ ဒေ ကျောက်ဘာ ဘီးဟုံလဝ်ဘှ်ခုံခေဝ်လှ်။

ေသာဟ်သိုင့်လာ့ယိုဝ်ဒုဂ် အုံဆံင်း အုံဒုဝ်သိုင့်လာ့ဝေ့ဒုးလှ်၊ အေအှ် လုံ သိင်းခိ့ အုံခါ့ကှ် ယောဝ်ထဝ့်လင်ဝေ့ဆုံတာ၊ လံင်ဖွူးကောဝ်ဂဝေ့ ခုံဖေါဟ် ဆုံယှာ သယံပှံင် ဟှယ့်တာင်အင်းထာင်ဝေ့လှ် အုံလင်ကှ်လှ်။ အုံဝေ့ဘီး ဖွူးအင်းခွိက် ထွာ, ဖြိုက်, ဘဟ်ရှ့ဘီးကှ် အုံခေါဟ်ကျံင် ဖွာအုံဖာမိုဝ်ဖာ ဆိုင်ဝေ့ ဆိကဲဘာ ကျောဝ်ဘာ ဘီးကှ်လှ်။

ေသာဟ်အုံရိုင့်ဖေါဟ်ကှ်ဒုဝ်၊ လံင်စိုဝ်အင်းခွိက်ဝေ့ လုံဆုံဖေါဟ် ယှာ အင်းယှာပှံင်ခွိက်ရူးဒေ့ဆုံကုင်းဆုံဖ်င်လုံဖးကှ်လှ်။ ေဝါဟ် အုံရိုင့်ဖေါဟ်ဘီး လင်ကုံ စိုဝ်အင်းခွိက်ဝေ့ ဆုံဖေါဟ်ယှာ ဘီးကှ်- အုံခေါဟ်ကျံင် ပုံလဝ်ဝးကဲဒေ-

ဓလာပဲဟ် ၚုံရိုင် မေဟ်ဟ်သီး ဘာစိုဝ်ယာဆိုင် ကျောဝ်ဆာ• ဆိဏ်ဆာ• သီး
ကၠဲဆေဝ်•လှ်။

ဆိုယဝ်ဓါ --- လိုဝ်

(၁) ဆိုယဝ်ဓါခေါဝ်•ဒုဂ်၊
ခေါဟ်ဆို့ထင်း ဟိုလံင်ဝုဂ်။
လီဟ္ဂယ့်ပျ ဆူးဆူး၊
လင်အှ်ကို သိင်းလးယှူး။
သင့်ဝဝ်ဖေါဟ် ပၚင်းကိုဝ်၊
လိုသိင်းနို့ ဟို့ဟ္ဂိုင့်ရိုဝ်။
ကူင်ကျာင်းဖဝ့် ဓင်ဖါင်း၊
နိုင်ဖိုင့်ထင်း ဟိုသာစာင်း။
(၂) ကိုဘုဂ်ရို ဟိုစာ်၊
ယို့လိုအှ် ကျာ့သာ်။
ယး အှ်ကုံ လိုကာ်င်း၊
ဖွိုဟ်ဘိ ယင်အင်းဂါ်င်း။
ဍောဟ်အဝ်င်းခွုံင့် နိုကါယှူး၊
ခာင်းဒြုဂါ် အင်း ရို့ပျး။

ဆၢဝ်ဧ့ ဖှၢၣ်သၢအၣ်ႋ၊
သီ့လုၢ်ထုၢ် ယး၀းယှၣ်ႋ။

(၃) အိၣ်ခါၣ်ႋ အဲ ဆၢႇတယၢ်၊
အှၣ်လီ၀း သးလီၢ်ပှၤယၢ်။
တိၢ်၀ယှ်ဆၢႇ ကုၢ်ရုး၊
ဆိၣ်အှၣ်ႋထၣ်ႋသၢလိၢ်ယှူး။
ကျၢဝ်ဆၢႇသီး ယှၣ်ယၢႇသုၣ်၊
တၢ်ပှူးကၢ ဖီလီၢ်ချုၣ်။
စၢၣ်ႋ၀ါကဲၣ် အဲးထုၣ်ႋ၊
ထၢဖါပၢ်ပှၤယၢ် ယေၢဝ်ႋဖိၣ်စုး။

(၄) ဆၣ်အံၣ်အၢဝ် ဂ့ၤႇယှဝ်၊
လၢဝ်ဓၢၣ်ႋထုၣ် သိၣ်ႋလၤးဒုဝ်။
ဂၤရူႇဆၢ အဲၣ်ပှိၣ်ႋ၊
ဖါသိၣ်ႋရူ ကုၢ်တၢ်သိၣ်ႋ။
ဆွၢၣ်ထၣ်ႋထၢၣ် ဃှၢ်ကွၢ၊
လၢဝ်ဖေ်ပှၢ် ဖိၣ်လၤးကျၢ။
ဂၤရူႇကၢ ခါယှူၢ်၊
ဆၢဝ်သိၣ်ႋလၤး ဧ့ပါရုၢ်။

(၃၀)

"ဖွစ်သား ကာာ"

စဝ်သာယှူး ဒေ့ခဝ်ဖဂ့်အွာ သီးကျဲ၊ ဖွဲဝေ့ဒုး အွ်ဒိုင်အွ်ယှူက် သာ. ထိုင့်ဓေါသဟ်ကျိုးဟွာ ကဲ့ၠ်၊ အွ်လိုကျိုရာ့ ခဝ်သာယှူး အင်းစာ စဝ်ဖဝ့်အွာ "မေှ ရသာတ် ဆိုလို ဖွစ်သားကာာ. ကဲ့ ဖွဲကဲ့သီးယောဝ်.ဝး ထို့တိ့ဆာဆာ ဗ့ဝ်ဗ့ဝ်ယာဂ်ဒေဝ်.ဟွး" လဝ်ဖဝ့်အွာ လဝ်ဖြေမဝ့ "ဖွစ်သား ကာာ.ကဲ့ ယှ်ယောဝ်.သိုဝးကာင်.ဗ့ဝ်ဒှ်မေဒုး၊ လာ.ကာင့်သီး လိုဖြေ့တဝ် လို့ဆိုဒ်ုင်းဆူဂ် လိုကျူ့ဖိုင် ဒေလိက်အှုဂ်ဖိုင်လိုဖး ကဲ့ယှ်ဒုးဝး ဖွစ်သား ကာာ.ကဲ့လှ်။" လိုဓါင့်လိုကျိုဒုဝ် စဝ်ဖဝ့်အွာ ဖင်းဓေါဝ်.ဖွစ်သားလာ. လိုဓိင်းဒုဂ်လင်ဓေ့ လိုဆိုခဝ့် လိုခဝ့်ဖိုင်ဟဲ့င် ဟွယ့်ဓောဂ်ဒေ့ဒုး တာ.၊ယောဝ်.တို့ဝေဒေယွာ ဖွဟ်ကွာ ကဲ့လှ်။

စဝ်သာယှူး ဘဝ်ဓေ့ဒုး "ဆိုလိုဖွစ်သားကာာ.ယှိုဝ် အှ်သီးဝေ့အှ်ယဲင့် အွ်ဝေ့ဒုး ဝင်ယှာ.ဟဲ့င် လိုအှ်ဓေါဟ်ဒှုင်ကဲ့ အှ်ဆင်းဖါ်ထဝ့် ဓောဟ်ဝါ ဒေ့ချေ အွ်ကျိုဝ်င်ဆေဝ်.လှ်။ လို့အှ်ဓောဝ်.ယှာ. ကဲ့သီး အှ်စင်းအွ်ဝေ့ဒုး ယှူ.ခဝ့်ကဲ့ ဆေဝ်.လှ်။

အှ်သီးဝေ့ ထုဂ်ထင်းဓောဝ် ဖွစ်သားကာာ. လိုဆိုခဝ့်ဖိုင်ကဲ့ဟဲ့င်- စဝ်သာယှူး အင်းစာထင်းဓေ "ဆိုလိုဖွစ်သားကာာ.ယှိုဝ် အှ်ဒှ်အွ်ဝေ့ ယှိုခဝ့်လယ့်" ကဲ့လှ်၊ စဝ်ဖဝ့်အွာ လဝ်တင်းယာင်ဓေ့ဒုး "အှ်ဒှ် အှ်ကျို ခဝ့်!!" ဒေါဟဲ့င် ခဝ်သာယှူး လဝ်ထင်းထာင် "ဒေါဖွဲကဲ့ဖဲ့ဒုးဝးသာ အှ်ဒှ်ကျိုခဝ့်ကဲ့ ဆေဝ်.ဒေါဝ်ထင်း ပေါဝ်. လာ.ခတ် ထင်ကဲ့တာ.၊ ကဲ့ဖဲ့ချေ ယာ့ဝးဝေ့ဒုးလှ်။"

စဝ်ဖဝ့်အ္ဘာ ဒေါဝ်ထင်း ယောဝ်ဝေ့ အို့ဒုဝ်လး ခဝ့်ကၠုံဖှ္ငံင် လိုအ့်ုဒုဝ် ယှ္ာ ဖင့်လးကၠုံ အို့ဒုဝ်စိုင် အ့်ဒုဝ်လို့ထိုင့်ဍုဝ်ကၠုံ ဒုးဝးဝေ့ဆေဝ်လှ်ု။ အေဖှ္ငံင်စဝ်သာယှ္ု့လဝ်ဆင်းဝေ့ “ဖှ္ဝ်သးကာၥ ယိုဝ် အို့ဒုဝ်အ့်လီခဝ် ကၠုံလှ်ု၊ အေမ္ွာ အေယောဝ် လိုအို့ဖင့်ခေါ်ဟ်လၠုံ ကၠိုဖ်ုဒုးဝး အို့ဒုဝ်ကၠိ ခဝ့်ကၠုံလှ်ု။”

စဝ်သာယှ္ု့ အခင်းစာထင်းဝေ့ဒုဝ် “ဆိုလို့ ဖှ္ဝ်သးကာၥ ယိုဝ်အို့ယောဝ် ဒေ့အို့ဖါ့ကၠုံ ကၠိုသ္ဲ ယာ့ဖိုကဲပှ္ၭး၊” ထဲင်ကၠုံတာ၊ စဝ်ဖဝ့်အ္ဘာလဝ် ထင်းဝေ့ “မ္ွာယို့ကၠုံ ယို့သ္ဲယာ့အေး၊ အေမ္ွာ ကၠိုအေသ္ဲယာ့ ဆေဝ် လဝ်ဖှ္ေလာ ယို့ဆာ်။”

စဝ်သာယှ္ု့ စိုဝ်အင်ထင့်ဒ္ဘက် ဖှ္ဝ်သးကာၥ လၠုံပှ္ဲပိ ဒုဂ်ယောဝ် ဝေ့စဝ်ဖဝ့်အ္ဘာ လို ဖှ္ဝ်သးကာၥ အို့ခါင့်ထိုဝ် ကၠုံလှ်ု။ လဝ်ထင်းဝေ့ဒုး၊ “အေမ္ွာ ဖှ္ဝ်သးကာၥ အို့ခါင့်ထိုဝ်ကၠုံ အို့ယောဝ် ဖါထဝ့်အေအ့်၊ ကၠိဝ်င် ဆေဝ်စာ်ဖိုဝ် ဖ္ွာဝေ့ဒုး ဖှ္ဝ်သးကာၥ အို့ယောဝ် ကၠုံလှ်ု။ အေမ္ွာအို့ဆင်း ဖါထဝ့်ကၠိဝ်င် ဒေ့အို့ဆင်းဖိုဟ်ကၠိဝ်င် အေအ့်ဆေဝ်တာ၊ မ္ွာဝေ့ဒုး ဖှ္ဝ်သးကာၥ အို့ဖါ့ကၠုံလှ်ု။

စဝ်ဖဝ့်အ္ဘာကၠုံဒုဝ် ဆာမ္ွာအို့ဝေ့ဒုးဝး ဖှ္ဝ်သးကာၥ လိုဖး မ္ွာအို့ ယောဝ်ပှ္ၭး မ္ွာအို့ဖါ့ပှ္ၭးကၠုံ၊ အို့ဝေ့စိုဝ်အင်ထင့်ယောဝ်ဝေ့ကၠုံလှ်ု။ အေမ္ွာ ဖှ္ဝ်သးကာၥ အို့ယောဝ် လိုဖး လိုအို့ပှ္ၭဂ်ဖိုင့်ဖင့်လး အို့ခါင့် ထိုဝ်ကၠုံ၊ အို့ဒုံလဝ်ဆယ် ဖို့အ့် ဝေ့ဒုး လိုဒုင်ကၠုံ ကိုဝ်ဖိင်းဒေ့ ဆေဝ်လှ်ု။ လိုခါင့်လိုကၠိ ဖှ္ဝ်သးကာၥ အို့ယောဝ် အို့ပှ္ၭဂ်ဖို့လး အို့ဒုံ လဝ်ဆယ်ကၠုံ မ္ွာဆိုကၠုံလယ်၊? ဝေ့ကၠုံဒုဝ် အို့ဝေ့ အခင်းစာဝေ့

ၸၢႆသၢမ်ယႃႉၵေႃႈ ၼေဝ်ႉယဝ်ႉ။ ၸၢႆသၢမ်ယႃႉ လၢတ်ႈၽႂ်ဝႃႈ၊ "လုၵ်ႈႁဵၼ်းသႂ်ႇၶၢမ်ႉ ၽၢတ်ႇ ပူၼ်ႉၽႂ်ႇ ၽင်လႄႈ ၵေႃႉလင်ဢၢႆ လုၵ်ႈၸၢႆးၵေႃႈ ႁႃႉဢုၺ်ၸိူဝ်းၸုမ်းလႄႈ" ၸၢႆၽႂ် ဢၼ်ႁႃ ပၢႆးႁဵၼ်းဝႆႉၵေႃႈ သိုဝ်ႈပွင်ႇ ၸိုင်ႉဝႆႉ ၶႃး ၵႂၢင်ႉႁဵၼ်းဢွၼ်သၢ ၶႃႈပၼ်ႁႃႉ ၼေဝ်ႉယဝ်ႉ။

"ၶေႃႈထၢမ်း ၶႃ"

၁။ "ႁဵၼ်းသႂ်ႇၶၢမ်ႉ ဢွၼ်ၽၢတ်ႇ၊ ၼႄ ဢွၼ်ၽႂ်ၵေႃႈ၊ ဢဝ်ပၢင်ၵူၼ်း တၢမ်း၊ ၵူၼ်းသႂ်ယၢမ်ႈ ပိုၼ်ၵဝ်ႇလႄႈ? ႁဵၼ်းသၢမ်ၶၢမ်ႉ ဢွၼ်ၽၢတ်ႇၵေႃႈ ၽၢၼ်ၵ ၼေဝ်ႉလႆႈ၊? လႆ ပိူဝ်ႈထင်းလၢႆး တၢင်ႇဢေႃ ထိုင်ဢၼ် ၵၢၼ်ႇ ယိူင်းဢဝ်။

၂။ "ႁဵၼ်းသႂ်ႇၶၢမ်ႉ ဢွၼ်ၸိူဝ်း ၸုၼ်ၵေႃႈ၊ ဢၼ်ၼေဝ်ႉၸႂ် ယၢမ်ႈ ၶဝ်ႈလႆႈ။"?

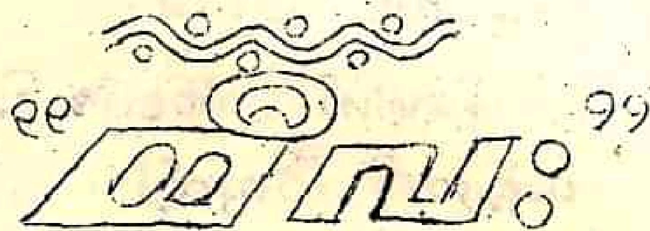
၃။ "ၵေႃႉလုၵ်ႈ ႁဵၼ်းသႂ်ႇၶၢမ်ႉ ၵေႃႈ ဢႃးၸႂ်းၵေႃႉ ပိုၼ်ႈၸႂ်းၵိုၼ်းၼေ တၢင်း ၶဝ်ႈလႆႈ"?

ၵႂၢမ်းၵႂိုင်ႈ - လိုဝ်း

၁။ ၵေႃႈၵိူင်ႉ ၵျူၵ်ႉလုၵ်ႈၶွင်၊
ၼေယၢမ်ႈ ပွင်ႇ ၵိူဝ်ႈ သင်ႈ ၽွင်။
ၵေႃႉလင် ဢၢင်ႈမိူင်းၼႂ်၊
ၼေႃႇ ပိုင်ႈ ၽႂ်ပၼ် ၶိုတ်းမၢလႆႈ။
ၵၢင်ႉၸိူဝ်ႉ ထိူင်ႇ ၽိူဝ်ႉ တၢႆ။
ၶႂ် မွၼ်ႇ ဢၢင်းၸႂ်းၶႂၢႆ။

ဆိုဒ်ါလင် မောဝ်ယှူကာ်၊
ဆုံရှေဝ့်ဖင် ကားလိုလှုကာ်။
၂။ လင့်ဝ်ါဒုဝ် ဖိင်းဖိင်၊
ဆိုဆုင်ကျူဂ်၊ လင့်မောဝ်ႉ ယှိုင်၊
ယှိုး လင်မေး ဖှံင်ႉယှုဂ်၊
ဝယ့်လင်ဝဟ်ဝ် ဆိက်ကိုဝ်ႉခုဂ်။
ထိုဖုံင့်လင် ယးထင်း၊
ဟိုဂါန့်ဖေါဟ်ာ လံင်ဖှေအခင်း။
လင့်ဖှာဆို လီဟှယ့်၊
စုဂ်ပုဲညင်ႉ (ဖှေဝ်ႉ) ပင်ဒိုင်ဟှယ့်။
၃။ ဆိုင်ဖါဒေါဟ် ထိုယှူာ၊
လင်ခိက်ဖိုင် ဆံင့်ဟှံင်ႉသာ။
ဆေဝ်ဝယ်မေး ယောဝ်ဂံင်း၊
ဖှာကုံရူး ဘိုဝ်လိုဒုံင်း။
ခးဝါထိုဝ်း အှံပွာ်၊
ခေါဝ်ဆုဂ်ရှေ လိုလိုင်ဒုဝ်။
သာဂိႉမေဝ် ထာင်အခင်း၊
ယးအှူးထံင်ႉ ရေဒုသိုင့်ဝင်း။
၄။ ဖှာရူးဟှံင် လာဟှို၊
လေဝ်ထင်းဘာႉ ကိုဝ်ႉဟှာရေ။

ဢုဲးထင်းၵၢင် လေဝ်သျၢင်း၊
ၶိုဝ်ပေႃဝ်ႉဝင်း သၢင်မႃသၢင်း။
ထံင်လႃၶုၵ် ၶိင်ႉရုး၊
ထိုဝ်ဍႃပၢ်လင် ဝါၵေႃဝ်ႉရုး။
ၶုင်းၵေႃဝ်ႉဖေႆ ၵႃၵေႃပ်၊
သို့ၸူႉမိုင် ယိုင်ဝႉခေႃ်ပ်။



လိုပၢင်းၶေႃပ် ၶုံႉၶုံလုၵ်ၶေႃပ်ၶုႃယိုဝ်၊ ထို့လးၵၢ် မွၢဲဝေ့ၶုး ပုဝ်းသုံ့ ဢုံဢႃးလုၵ်လိုမိုင်ၵၢ်လျ်၊ ၵိုဝ်ႉၵႃၸေ လိုမုဢၢင်းပုံဢဝ် လို မိုင်မိုင်လႃႉ ဢုံမိုင်ၵျ် ပုဝ်းၶုၵ်လင်ဢၢင်းၶေထို့ပးၵၢ်ထွႃႉလျ်။ လိုဢုံဢၢင်းသုံဢဝ်ဢုံမိုင်ၵၢ် ပုံပုံၶုၵ်လင်ထို့လးဝးဢုံရ ဢွ်ဢေႃး၊ ထို့လးယိုဝ် သုံဢၢင်းသုံဢဝ်ဢုံရ ပၢ်ယ့် ဢၢ်ထင်းသီးၵႃၶုၵ်ဢေႃး၊ ၶုၵ် သိုင်ပြင်ဢွိၵ်ဢေ့ပုံသုဲႉပုံထို့သီးၶေၶုၵ် ဆုံင်းၶိုင့်ၵေႃဝ်ႉပုံသီး ၵၢ် ဝေ့ၶုၵ်ၶေႃဝ်ႉလျ်။ သုံဢၢင်းထို့လးယိုဝ် မွၢဲပုံမွိပ်လိုမိုင်လျ်ဢေႃး၊ လုၵ်ၶေ သုံပေႃပ် သုံသျႃႉ၊ သုံပေႃပ်ဢုံမိုင်သီး လိုဖး ဝးဢၢင်းဝေ့ ထို့လးၵၢ် ထွႃႉလျ်။ သုံရုးလင်ပဝ်ဢိင်း ပွႃႉသီးၵၢ် ဝးၶုၵ်ဢၢင်း ဝေ့ၶေထို့လးၵၢ်ၵုံလျ်။ သုံပေႃပ်သျႃႉ လိုမိုင်လးၵႃသီးၵၢ်၊ လေဝ်ဝေ့လိုပၢင်းၶေႃပ်သျင့်ဢွ် ဢိုဝ်ပွင် ဢၢင်းလၢင်းဝေ့ပၢင်းၶေႃပ်

ပၢင်ႇၵၼ်သေၵႂႃႇယဝ်ႉ။ ယိူဝ်းလႃးပၢင်ႇ ယိူဝ်းလႃးၼႃး ယိူဝ်းလႃးဢူႈ ယိူဝ်းလႃးသီဢွၼ်
ၶေႃႉၵၼ် ဢၼ်ၶၢင်းထၢၼ်၊ ၸိုင်ႈလိူဝ်ႈလႃးသိူဝ်းယိူဝ်ႇ ဢွၼ်ၵေႃႉ ၶႃႈၽိင်ၸွႆႈသေပၢႆႈယဝ်ႉ။
ယိူဝ်းလႃးၼႃး, ယိူဝ်းလႃးဢူႈ, ၽွင်ယိူဝ်းလႃးသီဢွၼ် သိူဝ်းလိူၵ်ႉၵၼ်၊ လိူင်ပိူၼ်ႈၵူႈသိူဝ်း
(သီၼိူင်းၸွႆႈ) ဢၼ်ၽိူင်ၵၼ်သေ ၸူၵ်လႅင်ၵေႃႉၶူးသေပၢႆႈယဝ်ႉ။ လိူင်ပိူၼ်ႈဢၼ်းၽၢင်ႇသေ
ဢၼ်းသိူဝ်ဢၢၵ်ႇဢၼ်ၶၢဝ်ၵၼ်ၽႂ်ဢၼ်ၵေႃႇ ယႃးၶိူဝ်ၵႃႉသူယႃးသိူဝ်းလိူဝ်ၼႃး ၵေႃႉ
သိူဝ်လိူဝ်ဢူးဝႃးသိူဝ်၊ ၵႃးၵေႃႉယၢင်ႇသၢႆႇဢၼ်ၶၢဝ်ၽႂ်ဢၼ်ၵေႃႇ၊ ပိူၼ်ႈဝၢင်ၵွၵ်ႇ
ယႃးဢူး ယႃးယၢင်ႇဢၼ်ၶၢဝ်ၽႂ်ဢၼ်ၵေႃႇ ပိူဝ်းၸူၵ်လႅင်ၽွင်ယိူဝ်းလႃးၵၼ်ယဝ်ႉ။

သိူဝ်လိူင်းသိူဝ်ၽၢင်လိူဝ်ၽိူင်ၵေႃႇလိူဝ်ၽိူင်ၵေႃႇ၊ ပိူၼ်ႈဢၼ်းၶေႃႈပၢၼ်လၢင်မူၵ်ႇ
ၼွၵ်ႈၼမ်ႉပၢင်ႇ၊ ၼမ်ႉၽႂ်ပိူၼ်ႈၶိူင်ၵွၵ်ႇ ၽွင်ယိူဝ်းၵၼ်သေၵႂႃႇတေႃႇၶိူဝ်၊ မူၵ်ႇၵႃႈ
ထၢၼ်းၵေႃႉယိူဝ်းလႃး ယၢင်ဢၼ်လူၵ်ႈၵၼ်ယဝ်ႉ။ ယိူဝ်းလိူဝ်မႃး ၸၢၼ်သိူဝ်းၵၼ် ဢွၼ်ၽႂ်ပိူၼ်ႈ
ဢွၼ်ၶိူင်ၵွၵ်ႇသေၵႂႃႇတႃႇ၊ မူၵ်ႇၵႃႈထၢၼ်းၵေႃႉယိူဝ်းလႃးၼႃးဢႃးလေႃးၵၼ်ဢၼ်
ၶႅပ်ႇၵၼ်ၸႂ်ဢၼ်းၽၢင်ႇၵွၵ်ႇၵေႃႉ ဢၼ်ႁႃးလူၵ်ႈၽႂ်ၶိူဝ်ယဝ်ႉ။ သိူဝ်ဢၼ်း
ၽၢင်ႇယိူဝ်းၵႃးသႃႇသိူဝ်းလိူဝ်မႃး ၶၢင်းလၢင်ဢၢင်းပွၵ်ႇ လိူဝ်မႃး သၢၼ်ၵၢင်ဢၼ်ၵိူဝ်
ပၢင်ႇ၊ ပူၵ်လၢင်ၵွၵ်ႇ ၵေႃႉယိူဝ်းၵၼ်တႃႇ၊ ဢၼ်ၵေႃႉသိူဝ်း ဢၼ်းၽၢင်ႇထၢၼ်ၵေႃႉ
ယိူဝ်းလႃးၵၼ်ယဝ်ႉ၊ ၶၢၼ်ႉပိူၼ်ႈယၢၼ်ႉၽိူင်လိူဝ်ယိူဝ်းလိူဝ်ၶၢဝ်ႇၵၼ်၊ ပိူၼ်ႈယၢင်ႇဝႃးၵၢင်ၵၢင်
လယ်လၢင်ၵွၵ်ႇၵေႃႉ ပၢင်းၶေႃႈပၢင်ႇ ၽွင်ယိူဝ်းၵၼ်တၢင်း ဢၼ်းလူႉလၢင်
ထၢၼ်ၵေႃႉ လိူဝ်သိူဝ်ၶေႃႈၵႃႉၵၼ် လိူဝ်ၶၢင်ႇယိူဝ်၊ ၵႃႈထၢၼ်းထၢၼ်ယိူဝ်းလႃးသေ
သေၵႂႃႇယဝ်ႉ။

လိူဝ်ဢၼ်မိူဝ်ႈဢၼ်ဝႃႈ လိူဝ်ၸူႉပိူၼ်ႈၵေႃႇ ဢၼ်သိူဝ်ၽိူင် သိူဝ်ဢၼ်းၽၢင်ႇယိူဝ်းလႃးၼႃးၵေႃႉ

ဢွၼ်ၶဝ်ၵျိုင် ဢွၼ်မိူင်ႁူပ်ႉၶေႃႈႁၢပ်ႇသႂ်ႇလႄႈ။

မိူဝ်ႈၵၢင်းယိုပ်ႉ လိၵ်ႈၵျႂ်ႈၵူႈ ၵွၼ်ႇ လုၵ်ႈလႄး ၽႂ်တၢင်ႇၵွၼ်ႇ လိၵ်ႈၵျုၵ်ႉ ၽူႈၵွၼ်ႇသီးလိုဝ်ႈၵၼ် ၶိုၼ်ဢၢင်းၽင်ႇတီႈလႄး ၵေႃႇပ်ႈဢႃး ၵေႃႈၵၼ်ဢွၼ်ၶဝ်ၵျိုင် ပိုၼ်ဢၢင်းဝႃး ထင်ႇ ၶၢၼ်ႉ ပိုၼ်ယၢင်ယိုပ်ႉသီးၵၢဝ်ႇ ၶႃႈ၊ ပိုၼ်ဢၢင်း ၶဝ်ႇဝႃးၶဝ်လိုဝ်ႈတီႈ ၶၢၼ်ႉ ဢွၼ်ပဵၼ်ႉပဵၼ် ဢိုပ်ႉသီး ဢၼ်ပိုၼ်ၵၢင်ၽိုၵ်ႉၶဝ်ႉလႄႈ။

" ၶိုၼ်ဢၢင်းၵၢ "

၁။ ၶိုၼ်လိုဝ်ႈတီႈလႄးၵၼ် ဢၼ် သိုမိူင်လႆႈ?
ၵေႃႉၵၼ်ၵေသိုဝ်ယႃႈဝႃးၵၼ် လပ်ႉၽူပ်ႉတင်းလႃးၶၢဝ်။

၂။ ထီႈလႄးသီး ဢၼ်ၶိုၼ်ၵျၢၵ်ႈ ၶိုၼ်တၢၵၼ် ဢၼ်ၵေႃႉၵျေႃႈသိုဝ်လႆႈ။



" ၶိုၼ်ၶိုၼ်ႇပွႆးငၢႆႈ-လိုဝ်ႈ "

၁။ ဢူၺ်းပုၵ်ႉလႃးၽိင်၊
ဝူးၽွတ်ႉယင်း ၵုၵ်ႉၶဝ်ႉၽိင်၊
ယုင်းလင်ၶိုင်းပွႆးၽူ၊
ၵုၵ်ႉၵေႃႉ ဢၢင်ဢၢင်းၶူႉဝႆႉ။
ၶိုဝ်လင်တီႈ ဝူႈၶိုင်၊
ဢၼ်တေႃႇယိုး ဝူႈလႃးၶိုင်။

လာကောင့်သွို ဟာဒုံး၊
ကွာတွာ့ ကျုံင်းလိုဖုံး။
၂။ ဆင်ဆို့လင်ဖယာဝ်နိုဝ်၊
အွ်ခိုဝ်တောဟ် ကိုဝ်ယွာနို့ဝ်။
ကုဂ်ကံင်းရုး သိုဝ်အဝး၊
သိုင့်ဃှုယီ့ ဧဒုဆင့်ယး။
ထုဂ်ရုးရှု လုကပ်ွင်၊
သံင့်ဧင်ဖွိုင် သင့်ကဘခွံင်။
သိုဝ်လှုပုံ ဝိသူး၊
ဆံင်ဖင့်ဖိုင် ပဝ်သာ ယှုး၊
၃။ ဧယာဝ်ဧဃွံကာင်း လင်ဧကွာဝ်၊ ဖံင်းပးပဲဖေ့ဒေဧယာဝ်။
ဟယ့်သုင့်ထုင့်ပွံင်ဖဝ်၊ သုင်းယာသုဂ် ဆုထိဒုဝ်။
တာင်းတဝ်သးဖိုင့်စုံ၊ ကဲဃှာထိ ခုင်းစုဂ်ပုံ။
ယာသုဂ်ယှာ ဝးဃှင့်၊ အွင်းလုဃှာင့်ကို့သုင့်သင့်။
၄။ ဆုဆံင့်ဟွ်င်း ဆာဟာယ်၊
ဃှုလင်ဧဖွ်ဧဆဝ်ဆုဂ်ဝယ်။

ၼၢင်ထို့လင် ဆိုရူး၊

ယီဖေါ်ပ်လင် ပျၢပျႂ်င်ရူး။

ပိုတၢ ဘၢ.ၵျိဝ်.ပျၢ၊

ဖးသၢထို့ သၢင်သင်ၵၢ၊

ၼၢင်းပျၢင်းယောဝ်.ရူးယီး၊

ထံင်မောဝ်ၵျူဝ် ၶဝ်လိုၼ်ခုံး။

“ဒဝင်းလိုဢိုဝ်ဒုံးလွၵ်”

သယ်ထို့ဖူႉယျၢ. လိုဢိုဝ်ဝီ. ဢွ်လိုပျၢ၊ ဢွ်ၵေ့ဒူးဢိုဝ်သၢၢပျၢထင်း ငေ့ဢိုဝ်ဆင့်ၵၢင်ၵေၢဝ်. ၵၢၢဝေ.တၢ.၊ လိုဢိုဝ်ဝေ့ရုၵ်တင်းၼိုဝ်သီ့ ခါ့ၵျ်၊ ၵောဝ်ၵောဝ်.တၢင်ဝေ့ဢိုဝ်ဖေါ်ပ်ၵျို့ပျၢၵျ်လျ်။ ဒေဝပျႂ်င် ၼဝင်းၵၢင်ဖါခွိၵ်ဝေ့ လိုဢိုဝ်ဖေါ်ပ်ၵျို့ပျၢဢိုဝ်ပျင်.ဝေဝ်, .ဝင့်၊ ဆိၵ်ၵၢၢသီးလိုဖုးၵျ်ပျႂ်င်၊ မၢလုၵ်ထို့သၢင်ဝေ့ခုးဢိုဝ်ဆိုခူါင်၊ “ဒဝင်း .လိုဢိုဝ်ဒုံးၵျ်ၵိုဝ်ၵီငေ ဖေါ်ပ်သီးပျေႃး” ၵျ်လျ်။ သယ်ထို့ဖူႉယျၢ.ၵျ် မၢလုၵ်ထို့တၢင် ဆိုခူါင်ဝေ့ၵျ်ပျႂ်င် ဢိုဝ်သၢဝင်လုၵ်သို့ ခွိၵ်ဝေ့ဒုးလျ်။

ဢွ်တဝ်.တၢင်သယ်ထို့ဖေါ်ပ်ခွါ့ၵျို့ပျၢၵျ်၊ ဢိုဝ်သီးဝေ့ဒဝင်းၵၢင် ဖါခွိၵ်၊ လောဝ်သၢ ဝေဝ်,ဝင့် ငေဒိုဝ်ဖါ.ရူးလင်. ၶင်းဖေါ်ပ်သီး လိုဖုးၵျ်ပျႂ်င်၊ လိုခါင့်ယိုဝ် ဢိုဝ်ဖူႉခွါ့ လိုပျၢၵျ် ပေဝ်ၵောဝ်.ဝေ့-

ဖ့ၣ်ပှာ်. ဝဲ့ အဲၣ်မၤ ဟ့ၣ်ဝဲန့ၣ်. ယၢင်ဖိုဝ်တၢ., ထၢၣ်အဝဲဒၣ်ဝဲဒုး လၢ်မ့ၢ်
ဘ့ၣ်ဝဲန့ၣ်. မၠိုဝ်ဖ့ဆဝ်.လီၤ။ အဲၣ်ဖဲဒုးကွ့ၢ် လၢ်အဲၣ်ဖါ. မၤ ပှၤကဲဂ့ၤယါဆ့ၣ်၊
"မၤဒၣ်ပှ့ အဲၣ်အဲၣ်ကွ့ၢ်" ဆိၣ်ချါင်အဲၣ်ခဲ့ပၤယဝ့်ကွ့ၢ် ဒုဲၣ်ယာ့ ဖေ့ ဒ်မးၤ၊ လၢ်
ဖၠ့ၣ်အဲၣ်ခဲး အဲၣ်နိ့ၣ် သိ့ၣ်ဖပှၤဘိုၣ်ဖး တၢဝ်ယၤး၊ မၤင်ယၤးဘိၤလၢ်ဖးကွ့ၢ်
အမၤးဖံၣ်အခၢၤဝဲ့ ကိုဝ်ကိၢ်ဒၣ်ယ့ၢ်။ ဖေ့ကွ့ၢ်သိုဝ်အဲၣ်တၢင်ဖေ့ ဆိၣ်အဲၣ်ဝၢိၣ်
အဲၣ်ယဝ်. ပါၤ်ယၢၤ်သိ့ၣ်ကီၢ်ၤ ကွ့ၢ်ပှ့ၣ်၊ အဲၣ်ဝဲ့ဒုးအဲၣ်ဖဲဝ်အဲၣ်ဖံၣ်သိးလၢ်ဖး
လၤကဲထုကဲခွဲကဲဖေ့တၢ.၊ ယှၢ်းလၢၣ်ခွဲကဲဖေ့ဆဝ်.လီၤ။ လၢ်အဲၣ်ဝဲါခွဲ့ လၢ်
ပှၢ်ကွ့ၢ် ဆိၣ်ချါင်လၢ်အဲၣ်ဖါ. မၤလၤကဲဝယ် "ခမၤးလၢ်အဲၣ်အဲၣ်ကွ့ၢ်" အဲၣ်ခဲ့
ပှ့ၣ်ယဝ့်ကွ့ၢ် အဲၣ်ဖေ့ဒုး ဒုဲၣ်ယာ့ဝယ်ဖပှၤဘိုၣ်ဖပှၤဘိုၣ်ဖးဖးကွ့ၢ်လီၤ၊ လၢ်ဆိၣ်ကွ့ၢ်
အဲၣ်ဖခါပှၢ်ကျိၣ်၊ အဲၣ်ဝဲ့ဒုးကွ့ၢ် ဒ်အလၢ်သၢပီ, သၢဖဲဝ်ဖး အမၤးဖေ့ကၢ်.
ချၣ်ဒ်ဒဲး၊ ဒ်အဖွါ အဲၣ်ဖေ့ ဒ်အ ဖေဝ်ပှၢ် ယါ ဆိၣ်ဖါဆိၣ်မၤတၢ.၊ လၢ်အဲၣ်
ဖေ့ဒုး အဲၣ်သၢလၢၣ်ဒ်အဝ်ဒါ့ ကွ့ၢ်ခဲး၊ ပှၢ်ယ့်တၢင်မၤးသၢ့ ဖေ့လီၤ၊ ထံၣ်
ကွ့ၢ်အဲၣ်ဝဲ့ဒုး ဒ်ခအမၤးဖးလၢ.ကၢၣ်ဖဲဝ် ဒုဲတိၢ့် လၢးယၤးအုးခိုင်ဘိး၊
မၤးဖေ့ အဲၣ်ဒဲး ကိုဝ်. ချၣ်ဖေ့လီၤ။

ဖေ့ကွ့ၢ်သိုဝ် အဲၣ်ဖေ့ဒုး အဲၣ်တၢင် ပှၢ်စါၣ်ယိုဝ်ဒုၢပှၢ်ယှၢ. ထၢၣ်း
ဖေ့ပှ့ၣ် ဆိၣ်ခဲးအမၤး အဲၣ်ကဲတၢင်. သၢ့ ခိုင်ကိုဝ်. ပှၢ်ဒုဲလီၤ။ အဲၣ်ပှ. ခွဲ.
ပှ့ၣ်ဖး လၢ်အဲၣ်ဝဲါ ခွဲ့ ဒုၢပှၢ်ယှၢ. ထၢၣ်းကွ့ၢ်တၢ.၊ ပှ့ၣ်ဖး အဲၣ်သၢ
ဒုၢပှၢ်မၤ.လီၤ။ အဲၣ်ဖေ့ဒုးလိၣ်ဒုၢ်ယာ့ဖးသၢ လၢ်အဲၣ်ဝဲါဒုၢပှၢ်ပှၢ.
ထၢၣ်း အဲၣ်ပှၢ်ကွ့ၢ် အဲၣ်ဖခါပှၢ်ကျိၣ်၊ လၢ်ပကဲလၢ်ဖဝ်. ဖးကွ့ၢ်အဲၣ်ဖေ့ဒုး
တၢင်စၢၤကိၢ် လၢ်အဲၣ်ဝဲါ ပှ့ၣ်းခိုဝ်လီၤ၊ ထံၣ်တၢင်လၢ်အဲၣ်ဝဲါပှ့ၣ်းကွ့ၢ်
အမၤးစၢလၢ်းဖေ့ အဲၣ်ဝဲါခွဲ့ "ဝဲါဖှၢး - လၢ်ဖါ. မၤ

လၢကဂၤယဲ ဆိုးချါ ခဲအံၤလီၤ အါအါကဲ ဒ်ခဲ့ပှၤယဝ့ ေဝသ့ၣ်ဒိၣ်ပယီၢ်ကဲ မ့ၢ်ကိၢ်ဘၣ်သ့ၣ်ယၤ ကၤဒီးသ့ၣ်ဒီးစ်ႉနၣ်ပၢ်ႉ” ထံၣ်ကဲဘၣ်ဘၣ်ႉ အဝဲနီၢ် ယဲသ့ၣ်းထၢၣ်အီ “မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမ့ၢ်ကိၢ်အဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ယၤ ဒီးသ့ၣ်ဒိၣ်ပှၤ ဆိုးချါကဲ နၣ်ခဲ့ ပှၤယဝ့ဒီးစ်ႉစၢ်ဒိၣ်ႉ ကဒါဘၣ်ချံးဒီလၢ်ဖျါလၢ်လၢႉပှဲၤခါ ဖဲယဲဆိကမိၣ် မိၣ်ဒိဉ်ဆၢ် တၢ်အဲၣ် ကဲ့ပှၢ်သ့ၣ်ယၤဒီးဒီးစ်ႉလီၤ”

လီၤခါဖဲလီၤအါ ကဘၣ်ပှၤခ့ အဲၣ်ဖှၢ်ႉနီၢ် ပှၤပှ့ ဒ်အဝဲ ခီဖျိလီၤဆိကမိၣ် အိၣ်ဝဲလီၤ မ့ၢ်ယွၤဒီးဝဲၣ်ဒိၣ်မှၢ်ဒူ ဒ်အဝဲ ကိၢ်ပှၤဘၣ်ကဲ ထံၣ်စိၢ်ပၢ လီၤ ရူမၤထံၣ် နၣ်ဝဲ့သီးဒ်သၢပှၤ အဘၣ်သါဝီႉ ယဲၣ်သၢ မ့ၢ်ဒ်ဒ်ဝဲ့ကဲ လီၤႉ အဲၣ်ဖှၢ်ႉနီၢ် ဒ်သၢလၢ် အဘၣ် သါဝီႉ ယဲၣ်မ့ၢ်ကဲ ယဲၣ်ဖှ ဒ်ၣ် ဝဲနီၢ်! “ဒီးဒ်ဂါ့ဘၣ်ဘၣ် ဒီးမ့ၢ်ဒ်ယၤႉဝဲၢ်စ်ႉ” ကဲလီၤႉ မ့ၢ်ဟ့ၣ် ထံၣ်ဖှ့ဝဲ ကိၢ်ပှၤ ထၢၣ်ဝဲ့ဒူးလီၤ ဒ်ပှၤဒိၣ်းဆိုလီၤ ပှၤယဲတၢ်ထံၣ် လီၤပှၤဒီးပှၤ ဒ်ဝဲနီၢ် ဆိုခ့ၢ် လၢ်ဖျါဒဲယၤ ဒ့ၢ်ဒီပှ့ၣ် ထိၣ်ဖှ့ဝဲ ကိၢ်ပှၤ ဒီးဒ်ဝဲ့ မ့ၢ်ဒဲ ဒဲဒဲကဲ ခဲဝံႉလီၤႉ ဒ်ဝဲနီၢ်ဆိုဒူးဝဲလီၤ ဒ် ဖှ့ဆိုး သါဝီႉ ယဲၣ်မ့ၢ်ဒဲ ဒီးမ့ၢ်ဒဲ ဒဲဒဲကဲဘၣ်ႉ လၢ်ဖှ့ဖဲ့ႉ “ ဖှ့ဝဲဒီး ဖါႉခၤလၢ်ကဲ ဆိုချါ ဒီးလီၤမှ့ ဒဲ့ကဲ ဒ်ခဲ့ ပှၤသကိုကဲ ဝဲ့ယၤ ယၢ်ပှၤႉ သိုၣ်မှၤလီၤ ပှၤဒ်ဝ့ လၢကၢ်ဘီး လီၤပှၤ သါဂီႉ အဒိၣ် ခါ ဒ်မှ့ၢ် ပှၤနၤ အဒိၣ် ခဲဝံႉစၢ်ဒိၣ်ႉ ပှၤအဒိၣ်ဝဲ ဒဲဒဲ ဝဲ့ကဲလီၤ။

ထံၣ်ကဲ ဖှ့ဒ်ဖှ့ဆိုး သ့ၣ်ယၤဝ့ ဆိုချါ ဒ်ခဲ့ပှၤပၢ် ဝဲ့ကဲဘိၣ်ဝၤႉ ဒ်ဝဲ့ ဒူးမ့ၢ်ထၢၣ်ဖါဒိၣ် အဒိၣ် ဒိၣ်ထၢၣ် ဒ်ဝဲနီၢ် ကဲခဲဝံႉလီၤႉ လီၤဒ်ဝဲ့ ယၢၣ်ထံၣ်တၢၣ် လီၤဖှၢ်ႉ ဒီးဝ–

လိၵ်ႈပိူင် ၼိုင်ႈဝႆႉၼႆႉ ၼေႃႇၽွမ်ႉ ၼေႃႇမၢႆႇ သိူဝ်းလိၵ်ႈ မၢၼ်ႈၸိုင်
ၼမ်ၼမ်ႉ ၶိုၼ်ႈဝႆႉ ၼိုဝ်ႈဝႆႉ ၶႃႈ ၼိုင်ႈဢၼ်း ၼိုင်ႈဢၼ်ၵေႃႈ ၼိုင်ႈၶေႃႈၵၢၼ်
လိၵ်ႈပိူင်လိၵ်ႈမၢၼ်ႈ ဝႃႈၵေႃႈ ၼိုင်ႈဝႆႉၼႆႉ ၼေႃႇပၢၼ်ႈ ယႃႇတိၼ်းတၢင်း
တၢင်ႇဝႆႉၼႆႉ ၶႅမ်ႇလႄႈ။

“ဢွၼ်ၽူၵ်ႉၶိင်ႈၸိုဝ်ႈ လိၵ်ႈ”

၁။ ။ ၽွၼ်ႇလိၵ်ႈၵျႃးပိူင် ၶိင်ႈ လၢႆးၽူၵ်ႉၽိုဝ်ႉ၊
သူႉၵႂၢင်ႈၵေႃႈ ၶူႉလႆႉဝၢႆ၊
ဢွၼ်ၸိုင် ၽႃႇၵႃႇသႃ သူင်ႇႁႂ်ႉ သႃႇယၢၼ်ႉ၊
သီႇၽူၵ်ႉ ၽိုင်ႈၽူၵ်ႉ မိတ်ႈသႃႇတၢႆ၊
ထိုင်ႉၶေႃႈ သူင်ႈၼႃ မေႃပ်လိၵ်ႈတၢႆႉ (ထိုင်ႉ)
ၵၢီႉ ပၺ်ႇၺႃ သူတ်ႉ ၼမ်းပၺ်ႇၺႃၸၢႆ၊
သိုၵ်ႉၶိင်း သိုင်ႈၽင်ႈ ၼၢင်းယွင်ႈၵေႃႈၶၢပ်၊
ၼမ်ႉလၢႆးၽူၵ်ႉ မေႃပ်ၵေႃႇဝႆႉတၢႆ၊
၂။ ။ ၼမ်း ၽူၵ်ႉ မေႃပ်ႇပွင်ႇ ၵၢီႉ ပၺ်ႇၺႃ သူတ်ႉ၊
မျႃးပၺ်ႇၺႃ ၽွၼ်ႇၺႃ မႄႈပၢၼ်ႇ လိၵ်ႈပႃ၊
မေႃပ်ယင်ႈ မေႃပ်သေႃပ် သႃၵၢႆႇ သႃးၶုပ်၊
ပေႃႇၵႂႃ ၶေႃႈၽၢၼ်ႉ ဢွၼ်လိၵ်ႈၶႃႈ။

ဖင်းသိင်းကျောဝ်ႉလူး ခါင်ႉရူးဆေါတ်ယႈ၊
ကိဝ့်ပျာ့ဒါင်ႉဖေႇ ထိုင့်မာ့ဝ်၊
ဒွ်ရေက်အာဠဵးဒုဲ့ ဆင့်ခိုင့်ဖြဲယဝ့်၊
ယုက်တဝ့်လာႉဆော် ယံင်ဒေါ်ပဟ်ဒွာ။

“ မာခေါ်ဝ်ႉတင်းသိ့ ဒ်ုပှ်ါင်ႉ ”

လုဲထိ့ယှူး “ ဖလ်ခဝ့် ” ဒ်ုခုဲဖိုင်ကဲ့ဒ်ုလင်ဒေတိ့ဒော. ပှံင် လုဲဒ်ုဖင့်လးလုဲဝဝ့်အေမှ်ာပုဲမာခေါ်ဝ်ႉထင်းဒေဖွ်ေ ဗျာဗျာကဲ့ ဝဲဝ်ဝိုဝ် ပုဲယုဲဒုးဝးဝိႉ လုဲတိ့ လးပှုဂ် ဖေါပဟ်သီး ပှ်ယ့်ကဲတင်းဏဲ့ ဆေဝ်ႉလှ်ံ။

လုဲဖိုင်ပှူးဒ်ုဖိုင်အေမှ်ာပုဲဒ်ုလင်ဒေထိ့ဒ်ုပှဲ့ ပှံင် ပုဲ အေဒုံဝ်ခေါ်ဝ်ႉထင်းဆေဝ်ႉ တိ့ကဲ့ယှုလးတင်းဝေ့ဒုးလှ် တိ့ခုင့် ယိင့်ကဲ့ ထံင့်လင်ဒ်ုကျေ်ယှူး လင်ခ္ဂိက်အေပှ်ာင်၊ အေမှ်ာပုဲ အေ ဒုဂ်လင် ဒေယး ဒ်ုမ်ိုင့်ဏာင်ႉ ဖိင်းတာႉ၊ လုဲပဒိက်လုဲမဝ်ႉဝး ယးကဲ့သိ့ဝေ့ဒုးလှ်ံ၊ မှ်ာဝးကဲ့လယ့်? လိဒ်ုဒိုင်ဝပယ် လုဲတိ့ ကျာသီးလုဲဖး ခာင်းထင်းခ္ဂိက်ဝေ့ ထံင်ႉဒ်ုလုက်ဆိုင့် ဒ်ုဖေါပဟ်ကျံင်၊ ယးရှ်ံသးထင်းသးလင် လိသီးလုဲဖး လုဲဒ်ုလိုင်ဝး ဒ်ုသီးဝေ့ ဒိ့ခ္ဂိက်မှ်ာဝိုဝ်လှ်ံ။

လႆႈတီႈ ၶဝ်ႈ ၼႂ်းၵႃႉ ၵေႃႈ ႁႂ်ႈၸိူင်ႉၵျႃႉ ၸိူင်ႉဢႃႇပၢၼ်သႃ လီသေႇ
လႆႈၽႃး တၢင်းၼၼ်း ၶွၵ်ႈ ႁဵတ်းၸႂ်ၵေႃႈ ပိုၼ်ၽိုၼ်ႇ ဝႃး လႆႈထိုင်လႄႈပူၼ်ႉ
မိူဝ်ႈသေႇ ယႂ်ႇယဵၼ်ႇလႄႈထၢင်ႈ ၵေႃႈၶေႃသဝ်းၵႃႈ တီႈလႄႈပူၼ်ႉ ႁႂ်ႈလႆႈ
ႁူဝ်ၸႃၼိူဝ် ယႂ်ႇၽၢင်ႉပၢႆ တၢင်း လႆႈတီႈ ၽႂ်ၶဝ်ႈပၼ်ၵေႃႈၵႃး ၊ ၽၢင်
ပဵၼ်ၽႂ် ၸိူင်းမႃး ၶွၵ်ႈဢေႃႉ လုၵ်ႈၶူၼ်ၵႃႈ ။ ထိုင်လႄႈပူၼ်ႉ ထၢင်းသေႇ ၵေႃႈ
မွၵ်ႇဝႆႉ ၸူးတီႈ ႁႂ်ႈႁၢႆ လႄႈပူၼ်ႉ ထၢင်း ၵေႃႈၵႃႈ ၊ ဢၼ်ၶိုၼ်ၵေႃႈ ၸဵမ်သိုၵ်
တီႈၵေႃႈ သိုၵ်ၶေႃသဝ်း ၊ လႆႈႁႂ်ႈထိုင် ႁဵတ်း လႆႈႁႂ်ႈ ၸိူဝ်းမႃး ။ မႃးသေႇ လႆႈၽႃး
ပႂ်ႉဢွၼ် ၸိူင်ႉၶဝ်ႈ ထၢင်း ၸဝ်ႈ ၶေႃသဝ်း ။ ပိုၵ်ႈၵႃ ထၢင်းဝေႇ
ႁႂ်ႈႁဵတ်း ႁႂ်ႈတီႈ သေႇ ၊ ၶႅပ်းထိုင် ႁႂ်ႈႁဵတ်း ထၢင်း ၶွၵ်ႈ လုၵ်ႈၶူၼ် ၵေႃႈ ၶေႃသဝ်းၵႃႈ ။

ဢွၼ်မွၵ်ႇ ပႂ်ႉဢွၼ် ၸိူင်ႉၶဝ်ႈ ထၢင်း တီႈ ၶိုင်း ၽိူင်ႈ ၵေႃႈတႃႇ
ပုမ်ႇပွႆး ဝႃး လႆႈတီႈ လႄႈပူၼ်ႉ သဝ်ႉ ထၢင်း ၵေႃႈၵႃႈ ၊ ဝႃး ၸုမ်းၸုမ်း တီႈ
လႄႈပူၼ်ႉ မိူဝ်ႈသေႇ လႆႈၽႃး ၸူးၵႂႃႇ ၸဝ်ႈ ၵေႃႈ ၼႂ်းၶဝ်ႈပၼ် ၵျၢင်း ၽၢင်ႉ
ပဵၼ်ၽႂ် ၶွၵ်ႈ ၸဝ်ႈ သိူင်းမႃး ၵႃႈ ၊ ထၢင်း ၵေႃႈတႃႇ ၊ ထိုင်သေႇ သိူင်း ၵႂ်
လၢင်ႉ ၶွၵ်ႈ ၵေႃႈ ပိုၼ် ႁူဝ်ၸႂ်ဝႃး ၶေႃသဝ်း ၵႃႈ ။

ဝႆႉသိုၵ် တီႈ ယႂ်ႇလႄႈထၢင်း သိူင်းလၢင် ၶၢၵ် လုၵ်ႈ ဝႃးသိုၵ်
လႆႈပုၼ်ႈၸိူင်း တၢင်းသိူဝ် ပိုင်ႈႁႂ်ႈၽိူင်ႈ ၵေႃႈ ဢွၼ်မွၵ်ႇ ပုၼ်ႈၸၢၵ်ႈလၢင် ၸုမ်ႉၽိူင်ႉၵၢင်
လႆႈ ၽိုၼ်ၽိုၼ် ၶေႃသဝ်း ထိုင်လႄႈပူၼ်ႉ ပႃး ၸူးပေႃး သေႇ လႆႈၽႃး ယႂ်ႇၵူႈပိုင်
လႆႈၶိုၼ်ႈ ယိုၵ်ၵႃႈ လိုင်ဢွၼ်း ၊ တီႈလႄႈပူၼ်ႉ ၽႂ်ပႃး သေႇ မိုပ်ႈ ယႂ်ႇပိုၼ်ႉၵႃႈ
ဝၢၼ်း သူဝေႇ လႆႈတီႈ ၵႃႈ ပိုင်ၵၢင် သဝ်ႈ လႆႈၽႃး ၵေႃႈ ၵႃႈ ၊ ပိုင်ၵၢင် လႆႈ
တီႈ ၵႂၢၼ်းသေႇ ၵေႃႈ ၊ သိုၵ်ႈ ဢႃး ၵူဝ်ႇ ၊ တီႈ ၸဝ်ႈ ႁႂ်ႈပိုင် ၽိုၼ်ႉႁွင်း ဝေႇ ၸူး မွၵ်ႇ ၸိုပ်ႈ ၵႃႈ ။

“ဆုံအခင်း.စာ”

၁။ လုသိ့ ပူ့င်ခေါဝ်.ထင်း.ဖှ်င် ပုံမာယှူး.လင်တာင် အုံဖိုင်ကျဲ ဖှ္ကါဝး.ကျဲ ယး.သီး.လုံဖး.သး.လုံခေှ်လိုင် ဝး.ကျဲလယ့် ?

၂။ သိ့ခေါဝ်.ယင်း.ဒုံခါ့ ထိ့လး.ပူတ်ဧဖါပဟ်သီး.ဟှ့ပယ့်ဖ်င်. ဖါထင်း လုံထိ့ဖါ်ခေါပဟ်ကျဲ ဖှ္ကါဝး.ကျဲလပယ့် ?



လုဝ်ဝါ်ယှိ်ယှိုင်

၁။ အုံဒိူဝ်= ခေါပ်ပဟ်ညှဲုး.လုံအုံ ခင်း.လုံဆိ့၊
ယှိုယှ်င်ကောဝ်ဝေ့ကျဲလယ့်ဒခီ၊
အုံတင်= စာင်း.ဝါ.ဖြင်ဖိုင် ခာင်း.ခယ်ဝဝ်၊
ယှိုယှ်င်ကိုဝ်ဝေ့ မံင့်အှဲဖဝ့်။

၂။ အုံဒိူဝ်= အုံမောဝ်.ယှာ.လုံဟှ့ပယ့် အုံနုံဟှ့ပယ့်၊
ယှိုယှ်င်ကိုဝ်ဝေ့ ဆုံကျဲလယ့်၊
အုံတင်= မောဝ်.ယှာ.လုံအုံနုံဝင်ခွင်၊
ယှိုယှ်င်ကိုဝ်ဝေ့ ဟာယောဂါထင်း.သင့်။

၃။ ။ အဲၣ်ဒိၣ်ဝ် = ခါဟ်ယွံၤလီၫဖျၢၣ် ခ့ၣ်လီၢ်ခဝ့ၢ်၊
ဖွဲၤမၤ ပှၤဖါ ဒ့ၣ်လၢယ့ၢ်ဖဝ့ၢ်၊
အဲၣ်တၢၣ် = ပှၤဖါ အဲၣ်ဒိး ဖွဲၤတုၢ်တၢ်၊
ပှၤထၣ်လိၢ်ခိၣ် ဖွဲၤဝဲခါ၊

၄။ ။ အဲၣ်ဒိၣ်ဝ် = အဲၣ်ယောဝ်ယွၤဖၣ် အဲၣ်ခၢ်ယွၤခဝ့ၢ်၊
ထၣ်ဆၢ အဲၣ်နၢ် ပှၤဂ္ၤလၢယ့ၢ်ဖဝ့ၢ်၊
အဲၣ်တၢၣ် = ထူၣ်သူၤပၢၤဆၢၣ် အဲၣ်မဲယှိၤ၊
ထၣ်ဆၢအဲၣ်နၢ် လိၢ်သိၣ်ခိၣ်။

" ဝေထၢဟ်ကိုဝ်ဒေဝေထၢပၢ်ယွၤ "

ဟ့ၣ်ခါဟ်ကောဝ်ကြၢၣ် ဟ့ယိၢ်တဝ်ထၣ်သ့ၣ်

အဲၣ်ခါအိၣ်ဝ်၊ ဆိၣ်ဖါဟ်ခိၣ်ယွၤ ဆၢဖွဲၤ အဲၣ်သိးလိၢ်ဖး အဲၣ်

ဝေဒၣ် ယွၤယွၤ ယှၤယှၤကျၢ်လၢ်။

လိၣ်ပှၤပှၤ အဲၣ်ကျဲထၣ်ဝေဒေ ယွၤယွၤ ယှၤ

ယှၤကျၢ်လၢ်။ လိၣ်ပှၤပှၤ အဲၣ်ကျဲထၣ်ဝေဒေ အဲၣ်သိး အဲၣ်ဒေါပါ အဲၣ်ထဝ့ၢ်

အဲၣ်ခါဟ်အဲၣ်ကၢၤ ကျၢ်ယွၤ ဆေဝ်လၢ်၊ ဆိၣ်အဲၣ်ခၢ်လီၢ်ခဝ့ၢ်၊ ဆိၣ်ဖါပၢ်

ဆိၣ်ယွၤ သိးလိၢ်ဖး၊ အဲၣ်ကျဲထၣ်ဝေ အဲၣ်သိး အဲၣ်ခါဟ်အဲၣ်ကၢၤ

ဒေဓၢ ဒိၣ်အိၣ် ကျၢ်လၢ်၊ လိၣ်အဲၣ်ခၢ်လိၣ် အဲၣ်ဝး ရုၤသိးလိၢ်ဖး အဲၣ်ကျဲ

ထၣ်ဝေ အဲၣ်သိး စယွၤဒေပှၤ "ဖါထုံထၣ်" ကျၢ်လၢ်၊ ဆိၣ်အဲၣ်ဒၣ် အဲၣ်

ဃၢ ဟ်ဖျိၣ်.သီး လိၣ်ဖး အိၣ်ဝဲသင်း အသီးစဲဘၣ်ဒီး "ထဲပၢ်ကိုၣ်" ဘၣ်အခဲၣ်.လီၤ၊ ဃၢဟ်ကိုကဲထီၣ်စဲဘၣ်ဘၣ်ဃုၣ်ဖၢ်သူၣ်ဖၢ်သး ဝဲ. တၢ်.၊ ဆိၣ်မံၣ်းဝဲဝဲ လိၣ်မ့ၢ်သူၣ်ထီၣ်နၢ်ပၢ်အါဟ်ဘၣ်လီၤ၊ ဃၢဟ် ဖျိၣ်.သၢ မွဲ.အိၣ်ဘၣ်ဝဲးဟ့ယ့ကၢ်းဝဲ.တၢၣ်ဖှ့နၢ်ပၢ်အါဟ်ဘၣ် ကိုၣ်.လီၤဒီးလီၤ၊ လၢကဒီးဃၢဟ်ဆိၣ်ဒီး ထွဲ.ဖံးခါသီးဝဲးဟ့ယ့ ဝဲ.ကိုၣ်.ပှၢဒီးအခဲ.လီၤ၊ ဃၢဟ်ကိုၣ်သူၣ်ထီၣ်အိၣ်နၢ်ဘၣ်ဟ့ၣ် ဃှ့လိၣ်အဝဲး၊ အဝဲ.မွဲ. ဆိၣ်ဟ့ယ့တၢၣ်အဃၢ်သိၣ်းအဝဲ.ထဲ့တ့ၢ်. အိၣ်ဝဲ.တၢ်ဝဲစ့ၢ်ထီၣ်းလိၣ်ယၢ့လိၣ်ခပ့၊ အဝဲ.မွဲ. ဆိၣ်ဟ့ယ့သၢၣ် ဃၢ်သိၣ်းအဝဲ.ဖိုၣ်ဟ်တၢ. ဒီးထဲခိၣ်ကဝဲ.လိၣ်ကၢ်လိၣ်ကၢ်ဘၣ် လီၤ၊ စဲဘၣ်ဃၢဟ်ကိုၣ်ဘၣ် ဒ့ကီးအၢးဝဲ.ဒ့ၣ်ခဲပၢ်ကျၢၣ်ဆိၣ်မၢ ဖှ့လိၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဝဲးဝဲ.အိၣ်သၢဒၣ်အဝဲး၊ လၢတ့ၢ်.လၢၣ်ခွိကၢ်ဟ့ၣ်တၢၣ် ထီၣ်း၊ တၢထီၣ်းဟ့ၣ်လၢတ့ၢ်လၢၣ်ခွိကၢ်ဝဲ.လီၤ၊ ဆိၣ်ဝဲ.ဘၣ်တၢ.၊ နၢ် ပၢ်အါဟ်ဘၣ် အိၣ်ထီၣ်းဝဲ. ဒ့ၣ်ဆိၣ် ဒ့ၣ်တဝ့ၢ် ဒဲးဆၢၣ်း အၢးလၢဃုၢ် လၢ.ကၢၣ် သီးဟ့ၣ်ဘၣ်လၢၣ်. အဝဲ့လိၣ်အဝဲး၊ လိၣ်ခါၣ် ယိၣ်ထဲပၢ် ဖျိၣ်.သီးလိၣ်ဖး၊ လၢ်သၢၣ်ကၢၣ်ကၢ သ့.ဝဲ.ဆိၣ်၊ ကၣ်ဘၢ.ဃၢဟ် ကိုၣ် တၢၣ်ထီၣ်းနၢ်ထဝ့ ယိၣ် ဟ့ၣ်ဘၣ်လိၣ်အဝဲး၊ အဝဲမွဲ.ဝဲ.ယိၣ် သိၣ်ဘၣ် ပ့ၣ်သီးဝဲးခၢၣ်းဟ့ၢခွိကၢ် လိၣ်ဒ့ၣ်ယၢၣ် ဒိၣ်လီၤ။

လၢ့ကၢၣ်.သီး လိၣ်သိၣ်ဖၣ်ယၢၣ်းလိၣ်ခပ့ အဝဲမွဲ စဲဘၣ်ဃၢဟ်ကိုၣ် ဒ့ၢဟ်ထီၣ်းဖၣ်ပၢ်ဒ့ၢဟ်ဘၣ်တၢ.၊ အိၣ်သီး ဝဲ.ဝဲးလၢ်ဘၢၣ်းဝဲ. ဒၣ်အခဲ.လီၤ။

အဲ့ဝေ့ဒုးလိုပွား၊ တောပ်ဆင်ဆို့ဖေါပ်ာ် လေဝ်ယာင်နန်ကာဝ့်ယွင် ပွယ့်ယာင်ဝေ့ဒေ့အုံပွ်သာဝဝ့် ဆီ့ရာင်ဖ်င်းဝေ့ဆို ပိုဆိုသုံ့ ဖိုင် ကျ်လှို၊ နုံဝေ့ဒုး အုံဖေါပ်ာ်သီး လိုဖးသာဝိ•ထင်းအုံဆးကျ်အုံဖေါပ်ာ် ကျုင်၊ ပွင်းကိုဝ်ယှာနိုဂ် သုဂ်နွင်းဒဲာမာ•ဝေ့ လှ်။

လိုယိက်လိုခဝ်•ဖးကျ်တာ•၊ ထွဂ်ဖုံးခါလုဝိင်းပွယ့်ထာင်ခာင်း ဝေ့ဖဝ်ကဲလိုကဲ ပွယ်ယာင်ထံင်ဝေ့ထံင်ကျ်ဘာ•၊ အုံခါလင်ဝေ့ဒုး ဆဝ်•ပွ်•ယံင်ကျ်လိုဖိုင့် အုံဝေ့ဒုး အှိင်းကိုင်ဖို့ဝေ့လိုတောပ်ဆင်ဆို့ နုံသွဲ့ဖိုင်ကျ်လှ်။ တောပ်ဆင့်ဆိဖေါပ်ာ်လာဝ်ဖှ်ဝေ့အုံ "ဒေ့ယုဖေါပ်ာ် ယုလိအး၊ ဒေ့အုံကုံသိက်၊ ဒေ့ကိုရုးကိုခင်းယာဝ့်ကျ်၊ ဖွဲ့ကိုဒိ့ လုံယုံ သုံ့ဖိုင်ယိုင် ခိုဝေ့ပွး၊ အေဖွဲ့ကုံစမဖို့ကိုဝ် ဖို့ဟားအေဝေ့ပွဝ်၊ ယုံသုံ့ဖေ့ပွာပွင်ကျ် ကျ်ဖုံဝးဟောဝ်ဆာင် ယုံခုံ့ကျ်လှ်။ ထွဲဖုံးခါကျ် ဘုင်•ပါင်လင်အုံသါ "ဂေဒဲ့ဖွဲ့ယုံဖို့ ပိုကုံခုံ့ဖိုင် အုံခါ့ ကုံသုံ့ဓအပွာပွင် ကျ်၊ ယုံဖုံဆောဝ်ထါင်ဒုးဝေ့အုံလား နုံယုံ ဒေ့ယုံဂါဖှ် ကိုဖူး ထံင် ယုံပုက်ဒုဂ်ကျ်လှ်။ နုံဝေ့ဘုင်•ပါင်လင်သာ ဓကျ်ဒိုဝ်ယွင်လေဝ်ယင်း ဆို့ဝေ့လို တောပ်ဆင်ဆို့ဖေါပ်ာ် နုံသုံ့ဖိုင်ကျ်လှ်။ အုံဝေ့ဒုးဖို့ချုံကုံဖဝ. အုံသာ သင့်ကာ ခုံင်ကျ် အုံဖေါပ်ာ်ကျုင် ပိုဆိုဖင်ပင်းတောင်နုံခါ့ အုံ ဝေ့ဒုး ကျုင်းပင်းယာင် အုံသာ ကျ်ဓာ•၊ ထိုင့်ယှားဓးဝေ့ လုံတောပ် ဆင်ဆို့ဖေါပ်ာ် အုံသွဲ့ကျ် လင်ယုံင်•ပင်ယှင့်ခွိက်ဝေ့ပွင် တောပ်ဆင် ဆို့ဖေါပ်ာ် အုံဖေါပ်ာ်အုံဆို့သီး လိုဖး လေင်ထော်ဆို့ခွိက် ပုက်ချုံခဝ်. လှ်။ တောပ်ဆင်ဆို့ဖေါပ်ာ် သာပွယ့်ပင်းဆုံ လဝ်ပင်းဝေ့ဒုး၊ ယုံလဝ်

ဝယ် ကိုယ့်ဂယာ. ဆို့လာ. အော့ဟွေဝ် အုံယိုဝ် ကိုတိုင့်ဃွး ဟွာပုံင်
ခွိက် ယိုသွဲ့ ယိုဖေါဟ် ဟင်ဗထံသို့ခွိက်လုက်ယူဂ်၊ အုံယိုဝ် ကိုခွံ ဖး‌ေလာဝ်
တာင် ယိုဟ္ဒိင်း အုံလူ. အုံဃွို့ထံင်. အုံလုက်ကၠဲ ယှ်။ ထွဲ့ ပုံး ခါ ကၠဲ ဖး
ေလါဝ်တါင်ဝေ့ ဝေါဟ် ဆင်ဆို့ဖေါပ် အုံသွဲ့ကၠဲ အုံခေါဟ်ကျုံင်ဖးဂါဝေ့
အုံလူး ချိုင်းသင့်ကိုဝ်. ကီဟွးဃွဝ် ခုံင်ဖိုဂ်ကါင်း ယို့ဥ ဆေဝ်. လှ်၊ ဝေါဟ်
ဆင်ဆို့ကၠဲ သာဟွယ့်ထာင်းမဝေ့ဒေ ဝေါဟ် ကိုပ်ကၠဲတာ.၊ ဆံင့်ခံင်းတာင်
ဝေ့ ဆုံဖာ အုံသာ ဝေ့ယိုဝ်ကၠဲ ထွဲ ဝေါဟ်ကိုဝ် လိုဟွေဝ်ဖးကၠဲ ယှ်၊ နအာ
လိုထွဲ့ဖး ထွဲ့ ပုံး ခါ ကၠဲ ဟွယ့်တာင်ဖို့ လိုယို ဟ္ဒိင်း ယိုဝ်မ အး၊ အုံယိုဝ်
ဒုဝ်၊ ယိုဖး ဂလေဝ်တာင်နှုံ သိုင်သိုင့်ကီဆေဝ်. ဟုံင်သွေကါင်ဆိုဝ်လိုင်အေး
အာဖွဲ ယိုလေဝ်တင်း ဖဲ့သို့ခွိက် ေသာဟ် ကိုဝ်ကၠဲ မိုဟွေဝ်ဝေ့ ယှ်။

အုံဝေ့ဆံင့်ခံင်း ဗေ့ကၠဲသိုဝ်ပုံင် ကျာင်တင်းဝေ့အုံဃွို့ နခါင်းအါင်းဖေ

ကၠဲ ယှ်။ အာပုံင် ဒေ အုံသာ ဟွယ့်ထင်းဝေ့ဆုံလိုခဝ့် ဖေဝ်ထင်းဝေ့ လို
ဝေါဟ်ကိုဝ် အုံနန်ဒိုဝ်လှ်၊ လေဝ်ထင်းဝေ့လို ဝေါဟ်ကိုဝ် အှ်ကၠဲလိုဖိုင့်
အုံဝေ့ယာင်. ထင်းအုံဃွို့ ဖိုဒုင်း ထဲ ဝေါဟ်ကိုဝ် အုံခေါဟ်ဖုံင်ကၠဲတာ.
ဝေါဟ်ကိုဝ်ကၠဲ ဒုဝ်ဖို ပေဲခွိက် ဝေ့ အုံသာကၠဲ ဆေဝ်. လှ်၊ လိုဆိုကၠဲ အုံကျုံင်
ဃွို့ကၠဲ ဖးတါင်သာ့ဝေ့ လိုဝေါဟ်ကိုဝ် အုံဗနာတ်ကၠဲ လှ်။ ဝေါဟ်
ဆင်ဆို့ဖေါပ် ဒူင်းဖး ဝေါဟ်ကိုဝ် အာနော့တ်ကၠဲ လင်နဒုင်း. အုံဃွုံ
လင်. အှ်တင်းထာင် ခုံင်. ဗိုဝ်ကါင်းယိုဝ် ဆေဝ်. လှ်။

တင်ကၠဲပုံင် ဝေါဟ်ဓ ဖိုုင်. သီးလိုဖး ဟွယ့်ကျင်ထံင်လုက်
ဝေ့အုံခါကၠိ၊ ဝေါဟ်ဆင်ဆို့ဖေါဟ်လဝ်ထင်းဝေ့၊ "ထွဲ့ယိုကၠဲ လို
ဝေါဟ်ကိုဝ် ကဲတင်း ခဃွာယိုဝ် ဟိုဖးသာ လိုင်ဒေး။

အုိင်ဝေ့ကၠ အုိကီးနးပေႃ• တာင်ထင်းနုိနန်ကၠ အားကိင်းအးလာယူဂ်၊
လာကာင့်သီး ပွႆင်ဗႅ်ကာင်•ၹွင်လိုင်ဆေး၊ ပိုဝ်းဒုဂ်ကဲဘင်းတာင်စၢၯ
ဒေထောဟ် ကာင်•မိင်းဒုဝ်လျ်။" ထောဟ်ဂၡိုင်•သီးလိုဖးဟျိင့်ဝ်းတေါဟ်
ဆင်ဆီ့ဖေါဟ်လဝ်ဆုဝေ့ကၠသိုဂ်တာ•၊ ဝးဝေ့အုိသီးသာ ကိုဝ်မိင်းဒေ
ဆေဝ်•လျ်၊ လိုဆုိကၠ အုိဝေါယ်ကျူင် အုိသီးဝေ့ နုိဒုဂ်ကဲထင်းတာင်စၢၯ
လို "ထောဟ်ယွး" ကၠဆေဝ်•လျ်။ ထောဟ်ဆင့်ဆီ့ဖေါဟ်ခြင်ထင်း
ဝေ့ဒုး "ဝေ့ထောဟ်ကိုဝ် အုိ့နောတ်တဝ့်သိုဂ်ကၠ ထောဟ်ယွးယိုဝ်သီး
အုိပေဝ်•ထဝ့်ဆဝ်•လျ်။ အုိဝေ့ဒုး အုိကီးအး ယုိအင်းယွင့်အင်းဟုိ ဝေ့
ထောဟ်ကိုဝ်သိုဂ်ဆေဝ်•ဟျား ဗျ်ယာ့ဒိုက်ဒေး"။ ထောဟ်ယွးလာဝ်
ထင်းဝေ့ " ယုိပေဝ်•ဒေထဝ့်လာ•ကာင့်သီး ယုိကီးဒးဒေး ဇဝ့်ကၠ
သီး လဝ်ပွႆင်ကၠ ယုိဝ်းပွႆင်ဆေဝ်•လျ်"။ ထောဟ်ဆင်ဆီ့ဖေါဟ်လဝ်
ထင်းထာင်၊ " ဒေပွၢ်ကၠဘုင်းနန်တဝ့်ကၠ ကၠယိုသုင်းဒေ ဆုိကၠလယ့်
ကၠယုိဗာဝ်အုိဝေါပ်ဒေ ဆုိကၠလယ့်၊ အုိနာကၠ ကၠဖို ဒါယင် ဂဝေဗျ်
လယ့်၊ ကၠယုိခိုင်းဒု ဆုိကၠလယ့်၊? လဝ်ဟျိင့်ဝယ်လာ• မိုဝ်ကာင်းယိုဝ်
ဆာ်၊ ဝေ့ဆိုဝ် ကၠအင်းတာင်လင်ကၠ ဖုိတာင်ဒုးဖျ်ဝေ့လျ်။"

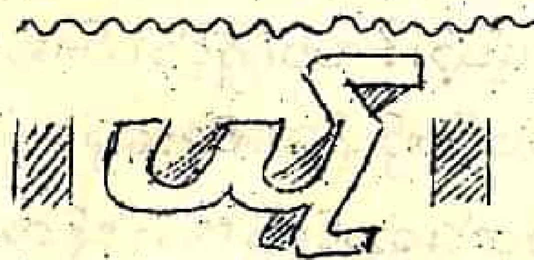
ထောဟ်ယွးကၠ လဝ်ထင်ထာင်ဝေ့ "ယုိနန်တဝ့်ကၠ ယုိယုိ
ဗာဝ်အုိဝေါပ် ဒေယုဂ်ဇဝါပ်၊ ယုိယုိဒါယင်ဒေဟွင်းဝေါဟ်၊ အုိခိုင်း
ကၠယုိယုိခုိင်း ဒေလာင့်ဝေါဟ်လင်းသီးလိုဖးကၠလျ်၊ ပွၢ်ကၠသီးဗိုချုဂ်
သာဆေဝ်•လဝ့်ယာ•" ထောဟ်ဂၡိုင်•သီးလိုဖး ဟျိင့်ဝ်းဆုဝေ့ကၠ
သိုဂ်တာ•၊ အုိသီး ဝုိအာဝ် ကိုဝ်ပျာ ထင်းဝေ့နိုဝ်•

ပုၺ်ၾူၵ်သႃယူၵ်၊ ပုၺ်ဝၼ်းသႃယူၵ်၊ ၵဝ်လႃႉ ပုၺ်ဢၺ်ၶေႃပၢၼ်မိူဝ်ႈၵႃႈၶၢၼ် ပိုၼ်ၵိူင်လႃႉ ပုၺ်ၵ ၽိူင်ႈ ယိူဝ်ႈသၢၼ်၊ ၵဝ်လႃႉ ပုၺ်စၼႄ ထဵင်ႉၵၢဝ်ၵူ လိုၺ်ၽိုင်ႇၵၼ်ၶၢမ်။

ၵေႃပၢၼ်ၵၽိူင်ႈသီး သႃထေႃတၢၼ်ဢိုင် ဢၺ်ၶိူဝ်ၶိုင်ၶေႃ ၶေႃၵၼ်သိုၵ် ၼၺ်ၶေႃပၢၼ်ၵျုင် ၽေႃပၢၼ်ယွၼ်းၵၼ် ၸႃးၵဝ်ၵၢၼ်းသႃႇၶေႃ "ထေႃပၢၼ်စၼႄ" ၶၼ်ႉမိုၵ်ၵႃၼ်းယိူၵ်ၶေၵ်ႉလၢမ်။

"ၶိုၺ်ၶိူင်လၢၵ်ၶိုၼ်"

ဝိုၼ်ၵီးမႃး ဢၺ်ၼႄႃၵၢၼ်ၸႃး၊
ၵီးလိူၼ်ႁိူၼ် ပိုင်ၸႃးၼၼ်ထဝ်။



ယိုၼ်ၵၢင်ႉၶႃႉ ယိုၼ်ဢၺ်လၢင်ယႃ၊
ယိုၼ်ၶိုၼ်ၵၼ် ယိုၼ်ဢၺ်လူၵ်ၶူ၊
ယိုၼ်ၵႃႉရူႉ ယိုၼ်ဢၺ် ၶူးၵႃႉ၊
ယိုၼ်ၶိုၺ်ၶိူင် ယိုၼ်ဢၺ်ၵၢၼ်ယႃႉ၊
ယိုၼ်လိၵ်ႈၵၼ် ယိုၼ်ဢၺ်သႃထႃ။

ပိုၼ်ႈႁႃႈ ၵေႃႈဢဝ်ၶေႃႈယႃႈ၊
ယိုတ်းသိုၵ် ၵေႃႈဢဝ်မြႃးမြႃး။

ၵၢင်ၶၢဝ်း သိုၵ် ၵူၺ်း သိုၵ်ငိုၼ်း လိၵ်ႈ ထိုၼ်း ထိုၵ်သိုၵ်
ၼိူဝ်တၢင်း ၽိုၼ်ႇသိုင် ၶေႃႈ ၽိုၼ်ဢၼ်ပၢင်ႈ ပဵၼ်မႃးယဝ်ႉ ၵဵင် ၽိုၼ်ၵႃးၵၢင်
ၼင်ႈၽဵင်းထၢင် ၵွၼ်ႈၼင်ႈၽဵင်းတၢင် ႁဝ်းၸႂ်ၵၢမ်းၵၢမ်း ၶေႃးယၢင်
ၸႂ်ၼိုင် ပိုတ်ႇတင်း ဝႆႉပဵၼ်ၵၢင် ဝႆႉပဵၼ်ၶေႃႈယၢမ်းၶေႃႈ ၼိူဝ်တၢင်း
ထၢင်းတင်း ၸႂ်ၼိုင်း ၼႃးၶေႃးယၢင် ၶေႃႈယၢမ်းႁႃႈ ၸိုၼ်းယိုတ်း
ၽိုၼ်ၽႃႇပၢင်။

"သူင်းဢၼ်ႉ သူင်းဢၼ်သိုင် ယၢမ်းၵႂႃႇတၢင်း
လိုၵ်ဢဝ်ၶၢင်းတၢၼ်ႇသိုင်ႁၢင်း"

လိုၵ်ၵေႃႈ ၵႃႈၶၢင်းသင် ဢဝ်ၵႂႃႇ ၼႃး ၶိုၵ်ႇ ပိုၼ်ယႃႈ သီး လိုၼ်ဢၼ်သီးၶေႃႈ
ယၢမ်းၶၢင်း သိုၵ်ႇၵၢင် သူင်းဢၼ်း သူင်းဢၼ်သိုင် ၽဵင်ႇၸၢပ်ႇ ဢၼ်း၊ ဢၼ်း ႁူးၵၢင်
ဢၼ်သီးၼႂ်း ၶေႃ ၵၢင်ၵႂႃႇဢၼ်း သိုင်ၽိုၵ်ႇသိုၵ်ႇယႃႈ ၵၢင်ဢၼ်းၼႂ်း ဢၼ်
ၶေႃႈ ယႃးၼႃးယႃး ၵႂႃႇတႃႇ၊ လိုၵ်ႇၼိူဝ် ယိုတ်းသီး ၽိုၼ်ဢၼ်းယူႇ ဢၼ်းၶေႃႈ
လိုၵ်သိုင် ဢၼ်း သိုင်ဢၼ်ၼႂ်း ဢၼ်လၢင်း ၵူၺ်း ဢၼ်ၸၢပ်ႇ ၵႂႃႇလိုၵ်။
ဢၼ်သီးၶေႃႈ တၢင်းဢၼ်းယူႇဢၼ်း သိုင်ဢၼ်း သိုင်ဢၼ် ဢၼ်ၵႂႃႇ
တၢင်းဢၼ်း ၵိုၼ်း ၵႃႈၽႃႈ ၶေႃႈ ၵၢင်းၼိူဝ်, ၽိုၼ်ၼိူဝ် ၶေႃႈၽူႈမိူဝ်သီး ၵႂႃႇၵွၼ်

ပွ့ယ့်သောင်ယျက်ဧွေဝ်၊ မောဧွေဝ်၊ ခုင်းကားဗာင်း၊ခုင်းယောပဝ်
ခုင်းဝေ့ဒုးကဲ့လှ်၊ လုံခုံပှ့က်ဧွေဝ်မောဧွေဝ်ဝေ့ ရုးနို့ ဖိုင့်နို့သီး
လုံဖး၊ လင်ရုက်လင်ဆိုင်းပေ့ဒုး လုံပှ့င်းခေါ်ပဝ်ဒုအိုဝ်လုံကောင်
ဆေဝ့်လှ်၊ ဒေခပှ့်င်ခုံနို့ခုံသး လုံခုံလင်ရုက်လင်ဆိုင်းသီးကဲ့ နှ့်
ဝေ့ဒုး လုံယိကလုံခဝ့် ဧးကဲ့တာ၊ ပှ့ယ့်ခဲထင်းသးထင်းထောင်
ဧေ့ဒုးလှ်။ ခုံသီးဝေ့ဒုးဧးဆုံဝေ့ကဲ့ အးဖုင်ခုံစခေါ်ပဝ်ကျုံင် – ဒုး
ယောပဝ်ကောဝ့်ဝေ့ဒုးတာ၊ ခုံသီးမောဂုံးထင်း၊ ခောကာလုက်ထင်း
ဝေ့၊ ပှ့င်းခေါ်ပဝ်ကဲ့ပှ့်င်၊ သုင်းခုင်းသုင်းခုဝ်ယောဝ်ဝိဝ့်ဝေ့ ဆုံ
ဖေါ်ပဝ်ဆုံဝံင်သီးလုံဖးကဲ့လှ်။ ပှ့ုံခုံခင်းတဝ်ကဲ့ ဆုံဖေါ်ပဝ်ဆုံ
ဝံင်သီးလုံဖး ဖွှ်ဧးသုင်းခုင်းသုင်းခုင်ဝေခုံဒါ့ ဝေသှ့သိုဂ်ပယ့်
ကဲ့၊ သှ့်ယာ့ဝေ့ဒုဂ်ဒေး၊ လုံဆုံကဲ့ခုံခေါ်ပဝ်ကျုံင် ခုံသီးဝေ့သုင်း
လင်ယ၊ ဆုံဖေါ်ပဝ်ဆုံဝံင်သီးလုံဖး ပှ့ာပှ့်င်ပှ့ာကျုံးခွိက်ဝေ့အးဖုင်
မာ့ဆေဝ့်လှ်၊ လာကင့်သီး ဧးဝေ့ဒုးနှ့်ယဝ် လုံဝုဝ်ဝုင်ကဲ့ ခုံသီး
ကောဝ့်ခုင်းဝေ့ခုံသး ပှ့ဝ်ပှ့ဝ်ဧးဧးဆေဝ့်လှ်။

လုံဒါ့င်လုံဒါ့င်ယိုဝ် ခုံသီးဝေ့ကဲ့ ဖွှ်ဧးသုင်းလင်၊ ဧကုက်ကောဝ့်
ဆုံဖေါ်ပဝ်ဆုံဝံင်သီးလုံဖး၊ ခုံခိင်ခုံဒါ့ ဝေ့သှ့်သိုဂ်ပယ့်ကဲ့ သှ့်
ယာ့ထင်းဝေ့ဒုးဆေဝ့်လှ်၊ လုံခုံခင်းတဝ်သင့်ကဲ့၊ ဝေ့မုံကောဝ့်
ဧးထိ လိုင့်လိုင့် ယှ့်ယှ့်သိုဂ် ခုံသီးသှ့်မိုဂ်ကောဝ့်ဝေ့ဆုံသုင်
ထိုးသှ့်ထိသီး လုံဖးကဲ့လှ်။ လာကင့်သီး လုံဒါ့င်ယိုဂ်၊ သုင်းခုင်းသုင်း
ခုဝ်ဆုံ ခုံဒါ့ကဲ့ ဝေ့မုံကောဝ့် ဧးထိယိုင်ယှ့်ကျုံးကျုံး သဲ့ဂ်၊ ဧးခုင်း
ကောဝ့်ဝေ့မုံပင့်ကျုံင်း ပှ့ုံထိုယောပဝ်ဖိုင် ခောလုံဖွှ်ဧး လုံ

အိုဝ်ဟွံင် အှ်ုသီးဖိုဝ:ဖံင်ကောဝ်.ယိ၊ ဒေ့ဖျိုဝ:ပူဂြ်လင်ဖကာဝ်.တိုသီး လှိုဖး အှ်ုဟွာင်. အှ်ုကျံင်းကျှ် သွေ့ယာ့ ထင်း ဝ:ရေ့ ထုံင်. အှ်ုလှုက် ကျှ်လှ်၊ လှိုခါင့်ယိုဝ် ရေ့မာကှ်ုလှုက်ထင်းဟွင်းဝေါဟ်ဝှ်ုကျှာ ထင်းဟွင်းဝေါဟ်မှ်ုဝေ့ဲယင်္ဂသိုဝ်၊ ထာင်ကောဝ်.ရေ့ဒေ့ထယ့်သီး ဝ်ာ. သီးကျှ်ဟှံင်၊ မာကှ်ုလှုက်ယင်းရေ့ဟွင်းဝေါဟ်ကျှ်လှ်၊ အေဟှံင် ဗူးယင်ရေ့ဝဝ်ဗိင်း (ဆုံနိုင်, ခွ်, ဆုံမိုင်) ဟှ္မာ.သီး လှိုဖးဟှံင် အဝ်ာင်း ဖိုင့်အင်းဝေ့ဒး ဆေဝ်.ကျှ်လှ်။ သုင်းအင်းသုင်းအဝ် အှ်ုသီးကျှ်ဒုဝ် လှိုမှ်ုအင်းအှ်ုဟွင်. ဆုံယုင်းဆုံဖံင် ဒေ့မှ်ုကံင်သိုဝ်ဟွင်. ဆုံတုင်း ဆုံဖံင်သီးကျှ် အှ်ုသီးရေ့သုင်းအး ထင်းသုင်းလာဲထင်းရေ့ဒုဝ် ဆေဝ်.လှ်။ ဆုံဝေ့ဲဆုံဝ: လှိုအှ်ုဝ:ဆာင့်ဒေ့ဆုံသုင်းအင်း သုင်းအဝ် အှ်ုသီးလှိုဖးဟွဟ့်ကဲထင်းရေ့ဒး အှ်ုဝေါဟ်ကျံင်လှိုခါင့် ယိုဝ်အှ်ုသီးရေ့ အှ်ုကုံ အှ်ုဒိုင်ဟောတ်သာတာ၊ အှ်ုသီး အှ်ုတိအှ်ုသိုဝ် လှိုဟွာဒေ့လှိုဟွာကျှ် အဲကဲပေါ်တ်သာ၊ မာဗိုဝ်မာခိုင်လောတ် သာ၊ ဆုံဖါဆုံမာ ဝေ့ဲထင်းရေ့ဒးလှ်။

အှ်ုသီး သွေ့ယာ့ထင်းရေ့ဒးဆေဝ်. လှိုအှ်ုသီးရေ့ ဝ:အင်းကာင် ဖါလင် ဆုံဖါဆုံမာ ဒေ့ဖိုဝ:မာဗိုဝ်မာခိုင်ဟောတ်သာ ပေဟွဝ် ပေဟွဝ် ဝ:ဝ:ကျှ်လှ်။

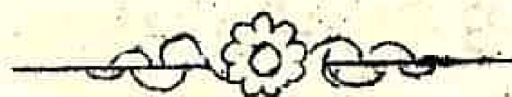
လှိုဆုံကျှ် အှ်ုဝေါဟ်ကျံင် ရေ့အှ်ုသီးရေ့သုင်းအင်းဆုံအးထင်း ကျှ်သိုဝ်၊ အှ်ုသီးရေ့အှ်ုရေ့ဒး ယှူးယှူး ဖုက်ဖုက် ဗိဗိ ယဝ်ယဝ် ဆေဝ်.လှ်၊ အေဟှံင် ဆုံဝေ့ဲဆုံဝ:သီးဟွယ့်အး ထင်းဟှံင် ဖှိုဟ် ဆုံယှိုဆုံဟောသီး ဟွယ့်ဝေါဟ်ဟှ္မာ.ထင်းရေ့ဒး ဆေဝ်.လှ်။

ၵေႃႉသိုဝ် = သိပ်ႇ ဢၼ်သေႃႇ ၼႂ်ဝး ႁွၵ်ႈ ၽုၵ်ႇထင်း၊ ၶေႃ ပၢၵ်ႇ ယႃႇ ယင်း ၸိုဝ်လၢင်း ယိုဝ်သိုဝ်ၵႂႃႇ၊ ဢၼ်သုင်း ဢၢင်းသုင်း ဢၢၼ်ၸိုဝ်သီး ယၢဝ်ႇထင်း ၸေႃႉၼုံးသေဝ်ႉၵျႃ။ ႁွၵ်ႈ ၸုဝ်လိုဝ် ဢၼ်ထယ်ႇ ၼႂ်သီးၵႂႃႇ မွၼ်ႇ ၼႂ်ပေႃႇ၊ ၵုၵ်ႈ ၸုႈ ၵႂႃႇ သီး မွၼ်ႇ ဢၼ်ပေႃႇ၊ ဢၼ်သီး ၽႃ ၸေႃႉ ၶေႃ ပၵ်ႉ သီး ၵႂႃႇ ၵျႃ။

ၸေႃႉ ဢၼ်ထုင်း ဢၼ်ဝၼ်ႇ ၶေႃ ဢၼ်သုၸ် ဢၼ်သၢႆ မိုဝ်ၶပွၵ်ႇထင်း မိုဝ်ဢႃး ထင်း သိုဝ် ဢၼ်ၵွဝ်လၢင် ပွင်း ၶေႃႇပၢၵ်ႇ ၸၢႆး ဢၼ် ၽႃ ဢၼ်ၽႃ ၵႂႃႇ သီး ပွၵ်ႈ ၵႂႃႇထင်း ၸေႃႉ ၼုံး ယုၵ်ႈ ၵျႃ။ ဢၼ်ၽႃ ပႃ ပွင် ဢၼ်ထုင်း ဢၼ်ဝၼ်ႇ ၶေႃႇ ၽေႃ ပၢၵ်ႇ ဢၼ်ယႃႇ သီးလိုဝ်ၽး ၸေႃႉ ႁုဝ် လင်ၽႃ ၶိူၵ်ႇသိုဝ်၊ ပးမွၵ်ႇ ၶိူၵ်ႇ ၶေႃ သီး ထိုဝ် ဢၼ် ၽႃ ဢၼ်ၽႃ ၵႂႃႇ သီး ႁွၵ်ႈ ဢွၼ် ထင်း ၸေႃႉ ယုၵ်ႈ ၸေႃႉ ၵျႃ။

လိုဝ် ၶိူၵ်ႇ ၾိုင် လၢၼ ၾိုင်လွၼ် ၶႃ မွၼ်ႇ ယိုဝ်သီး ယိုဝ်ယိုင်ဝးတႃ၊ ဢၼ် သီး သွၼ် ပေႃႇ ထိုဝ်ပွင် ၽုၵ်ႇလင်ၵေႃႇ ၸေႃႉ ထိုဝ် လိုဝ် ၶိူၵ်ႇ ၾိုင် ဢိုဝ် ၵျႃ။

တၢင် ယင်း ဢိုင်ၵေႃ ထိုဝ်ၵျုင်သီး ၶေႃ ပၵ်ႉ ၵႂႃႇ ပွင်၊ ပသုင်းလင် ဢၼ်ထုင်း ဢၼ်ဝၼ်ႇ လိုဝ်သေႃ ဝး ၵေႃႉသိုဝ် ပွင်း ၶေႃႇ ပၢၵ်ႇ ၸေႃႉ (ဝါ၊ ၵၼ်ၶႃ) ၵႂႃႇ သီး ဢၼ်သီး ၵေႃ ဢၢင်း ဝၢင်လင် ပေႃႇ ထင်း ပွင်း ၶေႃႇ ပၢၵ်ႇ ၵႂႃႇ ပွင် သုင်းလင် ထၢင်ၵေႃ ဢၼ်ထုင်း ဢၼ်ဝၼ်ႇ သီး ၵႃ ၸေႃႉ ၵပွၵ်ႇ ပေႃႇ ဝးဝး ယုၵ်ႈ ၸေႃႉ ၵျႃ။



"ပုံတို့ခါနိုႉဖေါဟ်"

၁။ ဒွာကာဲထိက် မာန်သောဟ်ဖှိုက်၊
အင်းထိက်ဍေဗေ့ မာလောဟ်ဖှိုက်။

၂။ ဝွာ့ဘာ့ဖေါဟ် ခဝ်ယားကောဟ်၊
မာလောဟ်ဗ္ဗာင်ႉလိက် ယိုဝ်းဍေဟ်။

၃။ ပွာႉဖဝ့်ဖေါဟ်ဖှူး နာန်မ်ငှ်ပြုး၊
ဝါ်ပြူးထာထး အင်းဆူုရူး။

၄။ မာန်ခဝ်ဖေါဟ်ဍွါ! ခဝ်ဖဝ့်ယာ့၊
ခသ္ဘယာ့သိုခဝ့် ယိုထုင်ႉခာ့။

၅။ ပြာ့စာသဝ့် မာန်ဖါထဝ့်၊
ဓေင်ရဝ့်သိုသာ့ ဝးသာင်ယဝ့်။

၆။ ယင်ဧယာဝ်းသိုနိုင် ခဝ်ယားသိုင်၊
ဧဂူ ရိုဒ်ဓယာဝ်ဝေ့ ဝေ့ရုံနိုင်။

၇။ ဘုဂ်ဖေါဟ်လိုပွာ ခဝ်ဦးဒွာ၊
ဓယာဝ်ဍွါ-ဍုံရှာန်ႉ ယှူႉမုက်လာ။

၈။ တာင်ခွင်ႉဧသွဲဍွါ ခဝ်ဘာဒွာ၊
ဆိုပါယုဂ်ယာန်ႉ ရွးကာဲဂါ။

၉။ လေ်ာလင်လိုကျောဝ် ခဝ်ဍေယှ်ပျောဝ်၊
ဖေ့ကောဝ်ႉဖိင်ႉဟွဲင် ဘုင်းလင်တောဝ်။

၁၀။ ဆင်လိုဆိတ်ဖိုင် စဝ်ဖော့်အိုင်၊
ဆိုဆိုင်ကျွာကျွဲ ဆိတ်ရွှေပြိုင်။
၁၁။ တယ်ဖျာ့ပုက်ဆိင့် ပွာယင့်ဘိင့်၊
လို့လိုင်းကာင်ဆိုဝ် အင်းခါ့မိင့်။
၁၂။ ကောဝ်ဆိုဂျော်အား စပ်တောပော်ယွား၊
အော့ဒုးကာင်းမွှင် ကောဝ်ဒုံင်ဓး။
၁၃။ ကဲဝေ့ယွူးစပ်ဓစဝ်ပး၊
ကာင့်ယာအော်ပွိုင် ဓးရှင်းပျူး။
၁၄။ တုင်းပိီးဘော်တာယ် ကာင်ပွယ်၊
ကိုခါယ်ပိုက်သာ ယောဝ်ပိုမွှယ်။
၁၅။ အုူးပေဝ်ပုူးထော့ ဖာနိဘိင်းဖဝ့်၊
ယံင်းထဝ့်အီးအာင်ဒ် ဖုက်ဖားလှ်။
၁၆။ ဖွာဆိုပွင်ဖွာဲ စပ်ဆိုပွဲ၊
ဆိုကာဲဓေ့အိုပ် ဖွာဒုင်ကဲ။